CEDEFOP
European Centre for the Development of Vocational Training

REFERNET

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου
ΑνΑΔ

Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο 2008

Πρόοδος σε Τομείς Προτεραιότητας των Πολιτικών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο 2008

Πρόοδος σε Τομείς Προτεραιότητας των Πολιτικών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

European Centre for the Development of Vocational Training

REFERNET

ISSN 1986-1435

……

Υπεύθυνος Λειτουργός

Γιάννα Κορέλλη, *Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συντονισμός

Γιάννης Μουρουζίδης, *Ανώτερος Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συνεισφορά

Μέλη Κοινοπραξίας ReferNet Κύπρου

Γενική Ευθύνη

Δρ. Γιώργος Όξινος, *Διευθυντής Έρευνας και Προγραμματισμού*

Η έκθεση αυτή αποτελεί μέρος της σειράς εκθέσεων των Ευρωπαϊκών χωρών για την ανάπτυξη πολιτικών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η εκπόνηση της έκθεσης αυτής αποτελεί συνεισφορά για την ετοιμασία από το Cedefop της τρίτης έκθεσης πολιτικής η οποία καταγράφει την πρόοδο στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε σχέση με τους στόχους της διαδικασίας της Κοπεγχάγης. Οι απόψεις που περιέχονται στην έκθεση αυτή δεν είναι απαραίτητα απόψεις του Cedefop.

Η εκπόνηση της έκθεσης έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Αναδημοσίευση επιτρέπεται νοουμένου ότι αναφέρεται η πηγή.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού:
Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357 22515000, Τηλεομοιότυπο: +357 22496949
Ηλ. Ταχ.: **hrda@hrdauth.org.cy**, Ιστοσελίδα: **www.hrdauth.org.cy**

ReferNet Κύπρου:
Τηλ.: +357 22390350, Τηλεομοιότυπο: +357 22428522
Ηλ. Ταχ.: **refernet@hrdauth.org.cy**, Ιστοσελίδα: **www.refernet.org.cy**

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) εισήξε διαδικασία για τη διαμόρφωση της έκθεσης αυτής, η οποία ετοιμάστηκε από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ), τον Εθνικό Συντονιστή του Ευρωπαϊκού δικτύου ReferNet στην Κύπρο.

Το ReferNet δημιουργήθηκε από το Cedefop ως το Ευρωπαϊκό δίκτυο αναφοράς και εμπειρογνωμοσύνης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Στόχος του είναι η βελτίωση της συγκέντρωσης και διάχυσης πληροφοριών στους ενασχολούμενους στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το ReferNet συγκροτείται από εθνικές κοινοπραξίες, κάθε μια από τις οποίες αποτελείται από οργανισμούς οι οποίοι ασχολούνται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στο κάθε κράτος μέλος καθώς και στη Νορβηγία και Ισλανδία. Το ReferNet παρέχει ένα φόρουμ για ανταλλαγή πληροφοριών μέσα από μια αποκεντρωμένη προσέγγιση βασισμένη στη συνεισφορά εθνικών κοινοπραξιών.

Η έκθεση αυτή παρέχει πληροφορίες για την πρόοδο σε εθνικό επίπεδο στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε σχέση με τους στόχους της ΕΕ στο πλαίσιο της διαδικασίας της Κοπεγχάγης και σύμφωνα με τις καθορισμένες στο Ανακοινωθέν του Ελσίνκι προτεραιότητες πολιτικής.

Οι Εκθέσεις για τις Εθνικές Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ακολουθούν μια κοινή δομή, η οποία υιοθετήθηκε από το Cedefop με τη μορφή κατευθυντήριων γραμμών. Αποτελείται από ένα κεφάλαιο για το εθνικό κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες της αγοράς εργασίας, επτά κεφάλαια για τα μέτρα πολιτικής σε τομείς προτεραιότητας για την ανάπτυξη εθνικών πολιτικών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τέλος ένα κεφάλαιο με μελλοντικές κατευθύνσεις θεμάτων τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη λήξη του προγράμματος “Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010”. Τα κεφάλαια περιλαμβάνουν πληροφορίες για το πλαίσιο πολιτικής, την πρόοδο από το 2002 και μετά και παραδείγματα μέτρων πολιτικής.

Η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του Refernet Κύπρου, εκφράζει τις ευχαριστίες της στα μέλη της Κοινοπραξίας Refernet Κύπρου για τη συμβολή τους στην ετοιμασία της έκθεσης αυτής.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ iii

1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 1

1.1. Εθνικό πολιτικό πλαίσιο 1

1.2. Κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο 4

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 8

2.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για τη βελτίωση της πρόσβασης και ισότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση 8

2.2. Αύξηση της πρόσβασης και ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 9

2.3. Βελτίωση της ισότητας σε ειδικές ομάδες-στόχους 11

3. ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 14

3.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για τη δια βίου μάθηση μέσα από την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση 14

3.2. Βελτίωση της διακίνησης μεταξύ διόδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 14

3.3. Βελτίωση των υπηρεσιών καθοδήγησης και συμβουλευτικής αγωγής και δημιουργία δομών καθοδήγησης 18

3.4. Πιστοποίηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτούνται μέσα από μη τυπική και άτυπη μάθηση 21

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 24

4.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για τη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 24

4.2. Βελτίωση της ποιότητας στην παροχή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 24

4.3. Στήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των καθηγητών και εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και αύξηση της ελκυστικότητας

και κοινωνικής υπόστασης του επαγγέλματος των καθηγητών και εκπαιδευτών 28

5. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .. 32

5.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας 32

5.2. Εμπλοκή επιχειρήσεων / τομεακών οργανώσεων / κοινωνικών εταίρων στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης η οποία να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας 32

5.3. Σύνδεση της μάθησης και της εργασίας 36

5.4. Ενσωμάτωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και ικανότητες στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 39

6. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 41

6.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για τη διακυβέρνηση και χρηματοδότηση επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 41

6.2. Αλλαγές στις διοικητικές δομές 42

6.3. Αλλαγές στη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 44

6.4. Προώθηση συνεταιρισμών στη διαμόρφωση πολιτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 46

7. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΕ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 49

7.1. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την εισαγωγή και διάχυση εργαλείων ΕΕ: Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων, Europass και προώθηση γεωγραφικής κινητικότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση 49

7.2. Προώθηση της συγκρισιμότητας των προσόντων μεταξύ διαφόρων εθνικών, περιφερειακών ή τομεακών πλαισίων και διασφάλιση της μελλοντικής συμβατότητας με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων 50

7.3. Προώθηση της μεταφοράς και συσσώρευσης προσόντων μεταξύ διαφόρων εθνικών, περιφερειακών ή τομεακών πλαισίων και διευκόλυνση της

μελλοντικής εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων 52

7.4. Προώθηση του EUROPASS και διασφάλιση συνεργιών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων 54

7.5. Προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των συμμετεχόντων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση 56

8. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 58

8.1. Πρόοδος στις εθνικές στατιστικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από το 2002 58

8.2. Παραδείγματα πολιτικών / μέτρων / έργων για βελτίωση των εθνικών στατιστικών 59

9. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 2010 61

9.1. Θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην εθνική και Ευρωπαϊκή πολιτική μετά το 2010 61

9.2. Αντιμετώπιση θεμάτων μέσα από εθνική και Ευρωπαϊκή πολιτική και στόχους 62

10. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ, ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ 65

10.1. Συγγραφείς 65

10.2. Πηγές, βιβλιογραφία και ιστοσελίδες 65

10.3. Λίστα με ακρωνύμια 68

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ REFERNET ΚΥΠΡΟΥ 71

1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Κύπρος δε διαθέτει σημαντικούς πλουτοπαραγωγικούς φυσικούς πόρους και έτσι το ανθρώπινο δυναμικό της αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα παραγωγής της οικονομίας και το μόνο μέσο επιτυχίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων και της αυξημένης ανταγωνιστικότητας. Η συνεχής ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου είναι ο βασικός άξονας προτεραιότητας, όπως περιγράφεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης (ΣΣΑ). **Η εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού θεωρείται καίριος παράγοντας επιτυχίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, παραγωγικότητας και καινοτομίας**. Έτσι θεωρείται αναγκαίο να αυξηθούν οι επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και να βελτιωθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό να διασφαλίσουν την παροχή των αναγκαίων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό για να προσαρμοστεί στην κουλτούρα της δια βίου μάθησης. **Οι βελτιώσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καταλαμβάνουν εξέχουσα θέση σε πολλά εθνικά προγραμματικά έγγραφα καθώς η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να μπορεί να στηρίζει αποτελεσματικά την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού**.

Μετά την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), η Κύπρος αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις συγκεκριμένες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες της χώρας, ενώ συμμορφώνονται προς τους γενικούς στόχους της ΕΕ και τις προκύπτουσες κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές.

Οι **κυριότεροι φορείς που εμπλέκονται στην ανάπτυξη πολιτικών για την εκπαίδευση και κατάρτιση** είναι το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ), το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ).

Το ΓΠ είναι ένα επιτελικό γραφείο συντονισμού και διαμόρφωσης πολιτικής το οποίο, σε συνεργασία με όλες τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες και τους Κοινωνικούς Εταίρους, συλλέγει και αναλύει πληροφορίες για την οικονομία και προτείνει μέτρα για μελλοντική δράση, συμπεριλαμβανομένου του γενικού προγραμματισμού για την εκπαίδευση. Η γενική ευθύνη για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή πολιτικής για την εκπαίδευση, εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΥΠΠ. Το ΥΕΚΑ έχει τη γενική ευθύνη για την εργατική και κοινωνική πολιτική και οι αρμοδιότητες του καλύπτουν θέματα κοινωνικής προστασίας, απασχόλησης και βιομηχανικής κατάρτισης. Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), ένα εξειδικευμένο τμήμα του ΥΕΚΑ, παρέχει στήριξη στους ιδιωτικούς και δημόσιους οργανισμούς για να αξιοποιήσουν τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους τους με τον καλύτερο τρόπο, με σκοπό να αυξήσουν την παραγωγικότητα τους. Τέλος, η ΑνΑΔ, ημικρατικός οργανισμός με αποστολή τη δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική κατάρτιση.

Οι αποφάσεις για το πλαίσιο πολιτικής στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο λαμβάνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από τις προτάσεις πολιτικής από τα αρμόδια υπουργεία ή τμήματα ακολουθώντας μια διαδικασία διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους και τους φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι νομοθεσίες που διέπουν την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θεσπίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι **κύριες προτεραιότητες σε πολιτικές στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** περιλαμβάνουν την προώθηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών, την αναβάθμιση της κατάρτισης, την εφαρμογή και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων και την εφαρμογή της ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης που έχει πρόσφατα διαμορφωθεί.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει 10 προτεραιότητες σε πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο, τα κύρια αίτια και τους λόγους για αυτές και την υποστηρίζουσα πολιτική προσέγγιση.

Πίνακας 1: 10 προτεραιότητες σε πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

	Προτεραιότητα	**Κύρια αίτια και λόγοι**	**Πολιτική προσέγγιση**
1.	Βελτίωση των δεξιοτήτων για να ταυτίζονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας	Ανισοσκέλειες δεξιοτήτων ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά εργατικού δυναμικού και ελλείψεις στην αγορά εργασίας.	Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας. Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας.
2.	Αύξηση της συμμετοχής των γυναικών	Ελλείψεις στην αγορά εργασίας. Συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης. Γήρανση του πληθυσμού. Σημαντική παρουσία ξένων εργατών.	Σχέδιο για την ενθάρρυνση, ενίσχυση και ενδυνάμωση της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Σχέδιο για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των οικονομικά αδρανών γυναικών.
3.	Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για νεαρά άτομα	Ελλείψεις στην αγορά εργασίας. Συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης. Γήρανση του πληθυσμού. Σημαντική παρουσία ξένων εργατών.	Σχέδιο για τη νεανική επιχειρηματικότητα. Σχέδια για την προώθηση και απασχολησιμότητα των νέων αποφοίτων μέσης παιδείας και των ανέργων. Σχέδιο για την ενδυνάμωση του ηλεκτρονικού αλφαβητισμού των ανέργων.

	Προτεραιότητα	Κύρια αίτια και λόγοι	Πολιτική προσέγγιση
4.	Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ)	Ποσοτικές και ποιοτικές ανισορροπίες στην αγορά εργασίας που αντικατοπτρίζονται σε ανισοσκέλειες ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά. Σημαντική παρουσία ξένων εργατών.	Ανάπτυξη του δικτύου της ΔΥΑ. Αναβάθμιση του Συστήματος Τοποθέτησης Υποψηφίων.
5.	Αύξηση ευκαιριών για πανεπιστημιακές σπουδές στην Κύπρο	Ένα μόνο κρατικό πανεπιστήμιο στην Κύπρο, το οποίο ιδρύθηκε το 1992. Μεγάλο ποσοστό φοιτητών συνεχίζουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό.	Λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και Ίδρυση Ιδιωτικών Πανεπιστημίων.
6.	Συνεχής αξιολόγηση των αναγκών στην αγορά εργασίας	Ελλείψεις και στενώσεις στην αγορά εργασίας που αντικατοπτρίζονται σε ανισοσκέλειες ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά.	Διεξαγωγή μελετών για παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης. Διεξαγωγή ετήσιων μελετών για τον εντοπισμό αναγκών αρχικής κατάρτισης.
7.	Συνεχής βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του συστήματος εκπαίδευσης	Ανάγκη για διασφάλιση στενότερης και αποτελεσματικότερης σύνδεσης της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.	Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση. Διασφάλιση ότι οι καθηγητές της μέσης εκπαίδευσης θα γίνουν γνώστες της ψηφιακής τεχνολογίας.
8.	Αναβάθμιση των δραστηριοτήτων κατάρτισης της ΑνΑΔ	Ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση της ποιότητας και ποσότητας των υπηρεσιών κατάρτισης της ΑνΑΔ.	Μελέτη αξιολόγησης της επίδρασης των σχεδίων της ΑνΑΔ. Επέκταση των παρεχομένων προγραμμάτων κατάρτισης. Περαιτέρω ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων. Αξιολόγηση και πιστοποίηση των παροχέων κατάρτισης.

	Προτεραιότητα	Κύρια αίτια και λόγοι	Πολιτική προσέγγιση
9.	Εγκαθίδρυση Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων	Περιορισμένη εφαρμογή πλαισίων και μηχανισμών στην ανάπτυξη προσόντων.	Ανάπτυξη και εγκαθίδρυση Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.
10.	Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής δια βίου μάθησης	Απουσία ολοκληρωμένης στρατηγικής δια βίου μάθησης.	Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής δια βίου μάθησης. Εγκαθίδρυση Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης.

1.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η οικονομία της Κύπρου είναι μικρή, ανοικτή και ευέλικτη. Ταυτόχρονα, χαρακτηρίζεται από συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης με ψηλά ποσοστά απασχόλησης, σχετικά χαμηλά ποσοστά ανεργίας και ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και την έκθεση "Απασχόληση στην Ευρώπη 2007", **το ποσοστό απασχόλησης έφτασε το 71,2% το 2007** και συγκρίνεται ευνοϊκά με το μέσο όρο της ΕΕ (69,5% το 2006 σε σύγκριση με 64,3% στην ΕΕ). Το **ποσοστό ανεργίας, 3,4% το 2007**, επίσης συγκρίνεται ευνοϊκά με το μέσο όρο της ΕΕ (4,1% το 2006 σε σύγκριση με 7,7% στην ΕΕ). Εντούτοις, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι ψηλότερο από αυτό των ανδρών. Το ποσοστό ανεργίας των νέων κάτω των 25 είναι επίσης ψηλότερο, 9,1% το 2007, ωστόσο συγκρίνεται ευνοϊκά με το μέσο όρο της ΕΕ (8,7% το 2006 σε σύγκριση με 17,5% στην ΕΕ). Το ανθρώπινο δυναμικό διαθέτει **ψηλό μορφωτικό επίπεδο**. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 25-64 με τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 33% το 2007.

Η Κύπρος έχει παρουσιάσει **σημαντική οικονομική ανάπτυξη** από την ανεξαρτησία της το 1960 και μετά. Το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές έφθασε το 4,4% το 2007. Η σημασία του τριτογενούς τομέα έχει αυξηθεί, ενώ τα μερίδια τόσο του δευτερογενούς όσο και του πρωτογενούς τομέα έχουν μειωθεί.

Εντούτοις, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η αγορά εργασίας παρουσίασε **ελλείψεις και στενώσεις εργατικού δυναμικού**. Ο πληθυσμός πάνω από 60 χρονών υπολογίζεται να φθάσει το 25,8% το 2027 σε σύγκριση με 17,0% το 2006. Το **χαμηλό ποσοστό γονιμότητας** (1,44 το 2006) αναμένεται να επιδεινώσει σταδιακά το πρόβλημα. Αυτό έχει οδηγήσει στην ανάγκη εργοδότησης ξένου εργατικού δυναμικού, ειδικότερα σε επαγγέλματα χαμηλής εξειδίκευσης. Κατά το 2007, το ξένο εργατικό δυναμικό συμπεριλαμβανομένων ατόμων από την ΕΕ αντιπροσώπευε περίπου το 21,7% της συνολικής απασχόλησης.

Οι ελλείψεις στην αγορά εργασίας και η **σταδιακή γήρανση του πληθυσμού** αυξάνουν την ανάγκη για προσέλκυση αδρανών ατόμων, ειδικότερα των γυναικών και ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, στην αγορά εργασίας παρά τα σχετικά ψηλά ποσοστά απασχόλησης τους, σε σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη για δημιουργία επαγγελματικών διόδων για νέα άτομα με σκοπό τη μείωση της ανεργίας των νέων, η οποία

είναι ψηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο ανεργίας, υποδηλώνοντας δυσκολίες στη μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη για ενδυνάμωση της απασχολησιμότητας των ανέργων.

Με σκοπό να **αυξηθούν τα επίπεδα παραγωγικότητας** στην Κύπρο έχει διαμορφωθεί, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας για την περίοδο 2007-2013. Ο πρωταρχικός στρατηγικός στόχος της Εθνικής Στρατηγικής Παραγωγικότητας είναι η επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας έτσι ώστε η συνολική παραγωγικότητα εργασίας να φθάσει το μέσο όρο της ΕΕ μέχρι το 2013.

Σε σχέση με τις ελλείψεις στην αγορά εργασίας και τη γήρανση του πληθυσμού, η **Προώθηση Ενεργούς Γήρανσης υπήρξε προτεραιότητα στις πολιτικές**. Κάτω από αυτή την προτεραιότητα, εφαρμόστηκε ένα σχέδιο από 1/7/2005 με σκοπό την αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης των δημοσίων υπαλλήλων από τα 60 μέχρι τα 63 χρόνια. Η αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα από τα 60 μέχρι 63 επίσης προωθείται. Άλλο μέτρο περιλάμβανε τη διεξαγωγή μελέτης για εντοπισμό των νέων δράσεων για την προώθηση της ενεργούς γήρανσης που θα προωθηθούν την περίοδο 2007-2013.

Για την ομαλή και αποτελεσματική διαχείριση των **θεμάτων των ξένων εργατών** για να καλύψουν οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες της χώρας, έχει ετοιμαστεί ένας **νέος νόμος μετανάστευσης** που παρέχει το ολοκληρωμένο πλαίσιο της πολιτικής μετανάστευσης. Πρόσθετα, ετοιμάστηκε η **νέα στρατηγική**.

1.2.1. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με το κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας (μέρος 1.2.1).
- Σχέδια για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, των ανέργων και αδρανών γυναικών (μέρος 1.2.1)
- Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας και βελτίωση της οργάνωσης της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) (μέρος 2.2.2)
- Αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας (ΣΜ) (μέρος 5.3.2)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Λόγω της χαμηλής συμμετοχής και ελκυστικότητας του Συστήματος Μαθητείας, χρειάζονται μακροχρόνιες και δραστικές βελτιώσεις. Η ανάγκη για μια Νέα Σύγχρονη Μαθητεία που να αποτελεί μια βιώσιμη, εναλλακτική πορεία εκπαίδευσης και κατάρτισης για νεαρά άτομα καθώς και για να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- **Σκοπός και στόχοι:** Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας είναι, πρώτο, η παροχή διόδων μάθησης για νεαρά άτομα τα οποία αποσύρονται από το επίσημο σύστημα εκπαίδευσης, η οποία θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν τις τεχνικές μάθησης, να αποκτήσουν και / ή να αναβαθμίσουν τις δεξιότητες τους ώστε να βελτιώσουν την απασχολησιμότητα τους και να μπορέσουν να ανελιχθούν στην καριέρα τους και δεύτερο, η αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού σε ειδικευμένα άτομα με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της οικονομίας, να διασφαλιστεί η κινητικότητα ανάμεσα στην εκπαίδευση, το σύστημα μαθητείας και την απασχόληση και να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Νεαρά άτομα 14 με 25 χρονών σε τρία στάδια (προπαρασκευαστική μαθητεία, κύρια μαθητεία και μεταλυκειακή μαθητεία).
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Η πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2007. Η πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία προωθείται για συμπερίληψη στα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Μετά από μεταβατική περίοδο δυο χρονών κατά τη διάρκεια της οποίας το υφιστάμενο σύστημα μαθητείας θα λειτουργεί ταυτόχρονα με το νέο σύστημα, η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2010 ενώ από το 2011 η μεταλυκειακή μαθητεία θα ενσωματωθεί στο σύστημα.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για τη συνεχή βελτίωση των δεξιοτήτων για να ταυτίζονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) και συγχρηματοδοτείται από το ΚΕΠΑ και το ΕΚΤ.

Αξιολόγηση:

Η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα στηριχτεί από ένα εσωτερικό κέντρο έρευνας και ανάπτυξης και θα συνδεθεί με το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων που εγκαθιδρύθηκε και εφαρμόζεται από την ΑνΑΔ.

Πορίσματα:

Η εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας αναμένεται να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας και να αυξήσει τα ποσοστά συμμετοχής.

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Σχέδια για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, των ανέργων και των αδρανών γυναικών” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:

Σχέδια για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, των ανέργων και των αδρανών γυναικών

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Το μέτρο εισήχθηκε για να αυξήσει τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας καθώς και για να δημιουργήσει επαγγελματικές διόδους σε νεαρά άτομα και στους ανέργους.

- **Σκοπός και στόχοι:** Ο στόχος των σχεδίων αυτών είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναγκών κατάρτισης των επιλεγμένων ομάδων-στόχων των νεαρών αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, των ανέργων και των αδρανών γυναικών με σκοπό να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα τους μέσα από την απόκτηση συμπληρωματικών γνώσεων και δεξιοτήτων.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι νέοι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, οι άνεργοι και οι αδρανείς γυναίκες.
- **Απεικόνιση κατάστασης**: Το μέτρο τέθηκε σε λειτουργία το 2006. Η εφαρμογή της εξατομικευμένης προσέγγισης στους αποδέκτες της κάθε ομάδας-στόχου θεωρείται αναπόσπαστο στοιχείο για την επιτυχή και ολοκληρωμένη υλοποίηση αυτών των δράσεων. Η εξατομικευμένη προσέγγιση, η οποία παρέχεται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ), περιλαμβάνει διάγνωση και καταγραφή των ικανοτήτων, των κλίσεων και ενδιαφερόντων του κάθε αποδέκτη, την ετοιμασία ατομικού δελτίου ανάπτυξης καθώς και τη συνεχή παροχή πληροφοριών για τις διαθέσιμες θέσεις κατάρτισης και απασχόλησης.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Τα σχέδια αυτά έχουν αναπτυχθεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και συγχρηματοδοτούνται από την ΑνΑΔ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Αξιολόγηση:

- **Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων σε ευρύτερες πολιτικές:** Τα σχέδια συνδέονται με το μέτρο για την ενίσχυση και εκσυγχρονισμό της ΔΥΑ.

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

2.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η **προώθηση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση για όλους**, περιλαμβανομένης της πρόσβασης σε εκπαίδευση και της ένταξης / επανένταξης στην αγορά εργασίας, αποτελεί στρατηγικό στόχο. Η διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης της Κύπρου υπήρξε μια από τις κυριότερες εξελίξεις για την προώθηση αλλαγών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Στην Κύπρο είναι σχετικά χαμηλή η ελκυστικότητα τόσο της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) όσο και του Συστήματος Μαθητείας (ΣΜ). Επομένως, η κυβέρνηση **προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις που εστιάζονται στην επαναδιοργάνωση και ανάπτυξη των αναλυτικών προγραμμάτων της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης** και στην αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας σε συνδυασμό με την εισαγωγή της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας.

Όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση, η **αναβάθμιση των σχεδίων κατάρτισης και ανάπτυξης** καθώς και η εισαγωγή νέων σχεδίων από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) αυξάνουν την πρόσβαση σε ευκαιρίες κατάρτισης και βελτιώνουν την ελκυστικότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Μια γενική αδυναμία στην υφιστάμενη παροχή κατάρτισης που προωθείται από τις δημόσιες αρχές είναι η εξαίρεση των αυτοαπασχολουμένων από τη σφαίρα αρμοδιοτήτων της ΑνΑΔ.

Μια άλλη προτεραιότητα σε πολιτικές είναι η προσπάθεια για **αύξηση των ευκαιριών που παρέχονται για πανεπιστημιακή εκπαίδευση** στην Κύπρο, αφού επικρατεί μια τάση υπέρ της ανώτερης εκπαίδευσης και ένα μεγάλο ποσοστό νέων ατόμων εγγράφονται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στο εξωτερικό.

Η **προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης** είναι μια άλλη προτεραιότητα η οποία περιγράφεται σε διάφορα εθνικά προγραμματικά έγγραφα. Έχει γίνει σημαντική πρόοδος μετά την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ σε σχέση με την ανάπτυξη σχεδίων και προγραμμάτων που απευθύνονται σε ανέργους, αδρανείς γυναίκες και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Οι κύριες πολιτικές για **βελτίωση της ισότητας** περιλαμβάνουν την ανάπτυξη σχεδίων που στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας επιλεγμένων ομάδων-στόχων (νέους αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης, ανέργους, αδρανείς γυναίκες, λήπτες δημοσίου βοηθήματος και ανάπηρους) και την ενίσχυση και εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ).

2.2. ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

2.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Η **προώθηση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση για όλους**, περιλαμβανομένης της παροχής πρόσβασης στην εκπαίδευση και της ένταξης / επανένταξης στην αγορά εργασίας, αποτελεί στρατηγικό στόχο. Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ), το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 25-64 χρονών που συμμετείχαν σε εκπαίδευση και κατάρτιση ήταν 5,6% το 2005 και αυξήθηκε στο 9,6% το 2007 αλλά ακόμη βρίσκεται κάτω από το στόχο της ΕΕ για 12,5% μέχρι το 2010.

Η κυβέρνηση **προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην ανώτερη μέση εκπαίδευση**, περιλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Μετά από δημόσιο διάλογο διάφορες ομάδες έχουν ετοιμάσει εισηγήσεις για συγκεκριμένα μέτρα που θα εφαρμοστούν. Στη βάση απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού υπέβαλε τριετή στρατηγικό πλάνο το Δεκέμβριο 2007, το οποίο θα συζητηθεί από Εκπαιδευτικά Συμβούλια και οργανώσεις καθηγητών. Το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει μέτρα για ενσωμάτωση της Μέσης Γενικής με τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, προώθηση Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης με ονομασία Διαδικτυακό Σχολείο ΔΙΑΣ, εισαγωγή νέας τεχνολογίας όπως διαδραστικούς πίνακες και αύξηση στον αριθμό μαθητών σε δημόσια πανεπιστήμια.

Στην Κύπρο η ελκυστικότητα της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) είναι σχετικά χαμηλή. Ενδεικτικά, το 2006, οι μαθητές των τεχνικών σχολών αποτελούσαν μόνο το 13,3% των συνολικών εγγραφών στην ανώτερη μέση εκπαίδευση. Σε μια προσπάθεια **ενδυνάμωσης της ποιότητας και ελκυστικότητας της ΜΤΕΕ**, υλοποιήθηκε μια δράση, η οποία συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) ανέθεσε τη διεξαγωγή μελέτης με αντικείμενο την **αναδιοργάνωση της ΜΤΕΕ**. Πρόσθετα, στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και στη βάση μελέτης που παρέχει εξωτερική αξιολόγηση των αναλυτικών προγραμμάτων της ΜΤΕΕ, το ΥΠΠ **αναθεωρεί τα αναλυτικά προγράμματα της ΜΤΕΕ** (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2). Πρόσθετα, το ΥΠΠ συνεχίζει την πολιτική για ανάπτυξη της υποδομής των Τεχνικών Σχολών.

Προωθείται μια προσπάθεια **αναβάθμισης του Συστήματος Μαθητείας** (ΣΜ) και εγκαθίδρυσης της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, με στόχο την αύξηση της ελκυστικότητας του συστήματος (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 1.2.1).

Η **αύξηση ευκαιριών για πανεπιστημιακές σπουδές** στην Κύπρο αποτελεί προτεραιότητα σε πολιτικές. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) έχει αυξήσει τον αριθμό φοιτητών κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ) δέχθηκε τους πρώτους φοιτητές το Σεπτέμβριο 2006, ενώ το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) δέχθηκε τους πρώτους 450 φοιτητές το Σεπτέμβριο 2007. Το ΤΕΠΑΚ συνδέεται και πιθανότατα θα απορροφήσει τα περισσότερα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αναβαθμίζοντας τα προσφερόμενα προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Τα πρώτα τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και άρχισαν να λειτουργούν την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008.

Τέλος, η **προώθηση της ένταξης / επανένταξης στην αγορά εργασίας,** αποτελεί στρατηγικό στόχο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Οι πέντε άξονες προτεραιότητας που καθορίζουν τις δραστηριότητες της

ΑνΑΔ για την περίοδο 2007-2013 είναι: κατάρτιση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, υποστηρικτικές υπηρεσίες στις επιχειρήσεις για αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού τους, υποδομές και συστήματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, έρευνα και ανάπτυξη και αποτελεσματική διακυβέρνηση. Επιπλέον, η ΑνΑΔ έχει την ευθύνη για ανάπτυξη και εφαρμογή του **Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων** (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 3.4.2).

2.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την αύξηση της πρόσβασης και ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας (μέρος 1.2.1)
- Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας και βελτίωση της οργάνωσης της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) (μέρος 2.2.2)
- Εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (μέρος 3.4.2.)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας της ΜΤΕΕ και βελτίωση της οργάνωσης της ΜΤΕΕ” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας και βελτίωση της οργάνωσης της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ)
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Η ελκυστικότητα της ΜΤΕΕ είναι σχετικά χαμηλή, έτσι προκύπτει η ανάγκη για βελτίωση της οργάνωσης της ΜΤΕΕ και αύξηση της ελκυστικότητας της με βάση τα πορίσματα μελέτης. • **Σκοπός και στόχοι:** Να αυξηθεί η συμμετοχή στη ΜΤΕΕ. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι απόφοιτοι Κατώτερης Μέσης Εκπαίδευσης**.** • **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) προκήρυξε διαγωνισμό το Μάιο 2006 για διεξαγωγή μελέτης η οποία αφορά την αναδιοργάνωση της ΜΤΕΕ. Η μελέτη υποβλήθηκε στο ΥΠΠ τον Αύγουστο 2007. Πρόσθετα, το ΥΠΠ αναθεωρεί τα αναλυτικά προγράμματα της ΜΤΕΕ στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.
Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου: • **Επίπεδο εφαρμογής** Είναι ένα εθνικό μέτρο που αφορά τη ΜΤΕΕ. • **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής:** Είναι μέρος της πολιτικής προτεραιότητας για τη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων για να ταυτίζονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. • **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ και συγχρηματοδοτείται από το ΥΠΠ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).
Αξιολόγηση: • **Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων σε ευρύτερες πολιτικές:** Τα πορίσματα της μελέτης θα χρησιμοποιηθούν για να αναθεωρηθούν τα αναλυτικά προγράμματα της ΜΤΕΕ στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.

2.3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΥΣ

2.3.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Έχει γίνει σημαντική πρόοδος σε σχέση με την ανάπτυξη σχεδίων και προγραμμάτων που απευθύνονται σε ανέργους, αδρανείς γυναίκες και **άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας** από το 2002 και μετά και ειδικότερα μετά την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Η ανάπτυξη και εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων θεωρείται προτεραιότητα σε πολιτικές σε πολλά εθνικά έγγραφα.

Βρίσκεται σε εξέλιξη μια προσπάθεια **αναβάθμισης του Συστήματος Μαθητείας** και προωθείται η εγκαθίδρυση της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, με στόχο την αύξηση της ελκυστικότητας του συστήματος και την παροχή μιας εναλλακτικής πορείας για νεαρά άτομα 14-25 χρονών (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στα μέρη 1.2.1 και 5.3.2).

Οι κυριότερες πολιτικές για βελτίωση της **ισότητας ειδικών ομάδων-στόχων** περιλαμβάνουν την ανάπτυξη Σχεδίων για την προώθηση κατάρτισης και απασχολησιμότητας νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, ανέργων και αδρανών γυναικών (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 1.2.1).

Η **Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης** (ΔΥΑ) έχει **ενισχυθεί και εκσυγχρονιστεί**, νέα Τοπικά Γραφεία Εργασίας έχουν δημιουργηθεί και προσοντούχο προσωπικό έχει προσληφθεί και καταρτιστεί ως σύμβουλοι με σκοπό να παρέχουν καλύτερη στήριξη στους ανέργους, απασχολουμένους, αδρανείς και άλλες ευάλωτες ομάδες. Πρόσθετα, έχει αρχίσει η αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Τοποθέτησης Υποψηφίων με την εισαγωγή νέου λογισμικού και στατιστικού συστήματος, η οποία εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2005-2008.

Αναπτύχθηκε και τέθηκε σε λειτουργία από το 2002 σχέδιο για την **ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και νέων.** Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΒΤ) επιλέγει τους υποψηφίους στους οποίους θα δοθούν χορηγίες για να δημιουργήσουν μια νέα επιχείρηση, ενώ η ΑνΑΔ οργανώνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που παρέχονται από ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.

Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή το 2007 σχέδιο με στόχο την **ενθάρρυνση επιχειρήσεων για δημιουργία θέσεων με ευέλικτες μορφές απασχόλησης** που θα πληρωθούν με γυναίκες που υπήρξαν άνεργες ή αδρανείς. Πρόσθετα, κατά την περίοδο 2007-2013 αναπτύσσεται ένα νέο μέτρο που θα βοηθήσει στην προσέλκυση και παραμονή ατόμων στην αγορά εργασίας, ειδικότερα ατόμων από ομάδες με χαμηλή συμμετοχή στην αγορά εργασίας, που θα βοηθήσει άτομα να παραμείνουν στην αγορά εργασίας μέσα από τη βελτίωση της απασχολησιμότητας τους και την προώθηση του συγκερασμού της οικογενειακής και της εργασιακής ζωής, ενώ θα ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να δημιουργήσουν θέσεις που θα είναι ευέλικτες και ταυτόχρονα ασφαλείς.

Στην Κοινοτική Πρωτοβουλία “EQUAL” εφαρμόζεται μέτρο που στοχεύει στο να **διευκολυνθεί η πρόσβαση στην αγορά εργασίας** των ατόμων που έχουν δυσκολία να ενταχθούν ή να επανενταχθούν. Το μέτρο περιλάμβανε την προώθηση μέτρων που συνδιάζουν καθοδήγηση, κατάρτιση, τοποθέτηση και εξατομικευμένες υπηρεσίες, τη χρησιμοποίηση όλων των συστημάτων πληροφορικής και ανάπτυξη των δεξιοτήτων των ομάδων-στόχων.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εφαρμόζουν κατά την περίοδο 2005-2008 σχέδιο που στοχεύει στην παροχή **επαγγελματικής κατάρτισης σε λήπτες δημοσίου βοηθήματος** και την ένταξη τους στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο της ίδιας πολιτικής, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Μέριμνας προγραμματίζουν ένα σχέδιο για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013. Το σχέδιο θα στοχεύει στην κατάρτιση ευρύτερης ομάδας ευάλωτων ατόμων (π.χ. νέα άτομα κάτω από τη φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, οικογένειες με ψυχο-κοινωνικές δυσκολίες, χρήστες ουσιών κλπ). Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα προωθήσουν την κατάρτιση σε κοινωνικές δεξιότητες ενώ το ΚΕΠΑ θα αναλάβει την επαγγελματική κατάρτιση. Τα άτομα θα τοποθετηθούν σε θέσεις εργασίας ή θα αυτοεργοδοτηθούν μέσα από την παροχή χορηγιών.

Παρέχεται **επαγγελματικός προσανατολισμός και κατάρτιση σε άτομα με αναπηρίες** στο Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων (ΚΕΑΑ), σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας η οποία λαμβάνει υπόψη τις προοπτικές απασχολησιμότητας του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Σχέδιο της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ενσωμάτωσης για το 2006-2008 αφορά την Κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρίες σε ειδικότητες που δεν προσφέρονται από το Κέντρο. Το σχέδιο παρέχει χορηγία υπό μορφή επιδότησης διδάκτρων ατόμων με αναπηρίες που παρακολουθούν κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο θα διευκολύνει την εργοδότηση τους και την ανέλιξη στην εργασία τους.

2.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη βελτίωση της ισότητας σε ειδικές ομάδες-στόχους είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας (μέρος 1.2.1)
- Σχέδια για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης, των ανέργων και των αδρανών γυναικών (μέρος 1.2.1)
- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) (μέρος 2.3.2)
- Αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας (μέρος 5.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ)
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Η ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της ΔΥΑ για να επωφεληθούν ευάλωτες ομάδες όπως άτομα με αναπηρίες, μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. • **Σκοπός και στόχοι:** Το μέτρο στοχεύει στην αναβάθμιση των υφιστάμενων επαρχιακών γραφείων εργασίας, στην ανάπτυξη δέκα νέων Τοπικών Γραφείων Εργασίας μέχρι το τέλος του 2008, στην πρόσληψη και κατάρτιση προσοντούχου προσωπικού ως συμβούλων και στην αναβάθμιση του Συστήματος Τοποθέτησης Υποψηφίων.

- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι ομάδες-στόχοι που θα επωφεληθούν είναι οι ευάλωτες ομάδες που περιλαμβάνουν τους νέους ανέργους, γυναίκες που επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, λήπτες δημοσίου βοηθήματος και άτομα με αναπηρίες.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη του δικτύου της ΔΥΑ κατά την περίοδο 2005-2008. Οκτώ νέα Τοπικά Γραφεία Εργασίας έχουν αναπτυχθεί και τρία υφιστάμενα γραφεία εργασίας έχουν αναβαθμιστεί. Πρόσθετα, από την αρχή του 2006, προσοντούχο προσωπικό έχει προσληφθεί και καταρτιστεί ως σύμβουλοι με σκοπό να παρέχουν ενεργή στήριξη μέσα από εξατομικευμένη προσέγγιση σε ευάλωτες ομάδες περιλαμβανομένων νέων ανέργων, γυναικών που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, ληπτών δημοσίου βοηθήματος και ατόμων με αναπηρία. Πρόσθετα, στο πλαίσιο του μέτρου αυτού έχει εκδοθεί και διανεμηθεί στο κοινό ο "Οδηγός Εργοδότησης". Διεξάγονται τέσσερις μελέτες στήριξης σχετικές με τις λειτουργίες της ΔΥΑ. Η μια μελέτη στοχεύει στον εντοπισμό νέων δράσεων για προώθηση κατάλληλων μέτρων στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Η δεύτερη μελέτη στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών που παρέχονται από τη ΔΥΑ στους εργοδότες και περιλαμβάνει αξιολόγηση των υφισταμένων υπηρεσιών που παρέχονται και εισηγήσεις για νέες. Η τρίτη μελέτη στοχεύει στην ετοιμασία επιχειρησιακού πλάνου για την ανάπτυξη και ενσωμάτωση ιδιωτικών γραφείων εργασίας στο μοντέλο απασχόλησης της Κύπρου. Η τέταρτη μελέτη στοχεύει στην παροχή εισηγήσεων για την ανάπτυξη στοχευόμενων προγραμμάτων για προώθηση της απασχόλησης των νέων ατόμων. Πρόσθετα, έχει αρχίσει η αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Τοποθέτησης Υποψηφίων με την εισαγωγή νέου λογισμικού και στατιστικού συστήματος, η οποία εφαρμόζεται την περίοδο 2005-2008.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για αύξηση της ευελιξίας στην αγορά εργασίας. Το αναβαθμισμένο Σύστημα Τοποθέτησης Υποψηφίων και το νέο λογισμικό και στατιστικό σύστημα για την παρακολούθηση των ροών θα βοηθήσει στην εφαρμογή του στόχου της ΕΕ να δοθεί μια νέα αρχή σε κάθε νεαρό άνεργο μέσα σε 6 μήνες.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ). Το μέτρο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.

Αξιολόγηση:

- **Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων σε ευρύτερες πολιτικές:** Το μέτρο συνδέεται με τα Σχέδια για την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των νέων αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης και των αδρανών γυναικών αφού η ΔΥΑ παρέχει εξατομικευμένη καθοδήγηση στις ομάδες αυτές.

Πορίσματα:

Αναμένεται ότι η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός της ΔΥΑ θα προετοιμάσει το έδαφος για μια προληπτική αντιμετώπιση και περιορισμό της ανεργίας και καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού καθώς και βελτίωση της πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης μέσω εξατομικευμένης προσέγγισης. Η παροχή υπηρεσιών εξατομικευμένης στήριξης και παρακολούθησης αποτελείται από επαγγελματικό προσανατολισμό, προσδιορισμό δεξιοτήτων, κατάρτιση, προσαρμογή και ένταξη στο εργασιακό περιβάλλον.

3. ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

3.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η **Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης** για το 2007-2013, η οποία εγκρίθηκε το Νοέμβριο 2007, περιλαμβάνει τις κυριότερες προτεραιότητες σε πολιτικές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Οι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης περιλαμβάνουν, ανάμεσα σε άλλα, δια βίου καθοδήγηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες, την ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και την προώθηση των δράσεων που αναλύονται στην Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση, οι οποίες έχουν επιπτώσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση όπως η δημιουργία νέων διόδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και η διευκόλυνση της οριζόντιας και κάθετης διακίνησης στην εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης **σχεδιάζεται η ενοποίηση της Μέσης Γενικής και της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ)**, η οποία θα ενισχύσει τη σύνδεση τους, θα αυξήσει την ελκυστικότητα και θα διευκολύνει περαιτέρω τη διακίνηση. Με τα σημερινά δεδομένα, οι απόφοιτοι της ΜΤΕΕ έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους αποφοίτους Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης όσον αφορά την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η **ίδρυση Επαγγελματικών Σχολών δια Βίου Μάθησης** σχεδιάζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ). Οι σχολές αυτές θα προσφέρουν όλα τα είδη αρχικής ή συνεχιζόμενης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και θα παρέχουν στους μαθητές τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες που θα διευκολύνουν την ένταξη τους στην κοινωνία.

Η **ενίσχυση των υπηρεσιών καθοδήγησης και συμβουλευτικής αγωγής** σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού, είναι άλλη μια προτεραιότητα σε πολιτικές, όπως περιγράφεται σε διάφορα εθνικά έγγραφα. Προς το σκοπό αυτό, η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) του ΥΠΠ προωθεί το θέμα της διά βίου καθοδήγησης.

Όσον αφορά την πιστοποίηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτούνται μέσα από μη τυπική και άτυπη μάθηση, δεν έχουν ακόμη καθιερωθεί οι διαδικασίες και οι εθνικές κατευθυντήριες γραμμές. Εντούτοις, η Κύπρος στηρίζει την πρωτοβουλία για την καθιέρωση Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και μετά από συζητήσεις και διαβουλεύσεις έχει ετοιμαστεί πρόταση που αφορά την ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Επιπλέον, η Κύπρος έχει δεσμευτεί στην ΕΕ για την ανάπτυξη **Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων**.

3.2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΟΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

3.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης **σχεδιάζεται η ενοποίηση της Μέσης Γενικής και της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**, η οποία θα ενισχύσει τη σύνδεση τους, θα αυξήσει την ελκυστικότητα και θα διευκολύνει περαιτέρω τη

διακίνηση (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2). Με τα ισχύοντα δεδομένα, οι απόφοιτοι της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) έχουν τα ίδια δικαιώματα και προνόμια με τους αποφοίτους Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης όσον αφορά την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Είναι επίσης δυνατή η διακίνηση μεταξύ Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το απολυτήριο που απονέμεται από τις Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές, όπως επίσης και από την Εσπερινή Τεχνική Σχολή, είναι ισάξιο με το απολυτήριο που απονέμουν οι σχολές Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. Αυτό το απολυτήριο παρέχει τη δυνατότητα στους αποφοίτους της ΜΤΕΕ να εισαχθούν σε πανεπιστήμια της Κύπρου και της Ελλάδας, σε οποιουσδήποτε κλάδους σπουδών επιθυμούν, νοουμένου ότι επιτύχουν στις εξετάσεις. Οι απόφοιτοι ΜΤΕΕ μπορούν να εισαχθούν σε πανεπιστήμια στα εξωτερικό, νοουμένου ότι ικανοποιούν τα κριτήρια εισδοχής των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της επιλογής τους.

Τα **μαθήματα γενικής εκπαίδευσης αποτελούν σημαντικό μέρος των προγραμμάτων σπουδών της ΜΤΕΕ**. Στις Τεχνικές Σχολές εργοδοτείται σημαντικός αριθμός καθηγητών μέσης γενικής εκπαίδευσης οι οποίοι διδάσκουν μαθήματα γενικής εκπαίδευσης. Αντίστοιχα, ορισμένα τεχνολογικά μαθήματα είναι ενσωματωμένα στο αναλυτικό πρόγραμμα γενικής εκπαίδευσης και διδάσκονται από καθηγητές των Τεχνικών Σχολών.

Μια από τις **σημαντικότερες καινοτομίες** που εισήχθηκαν στο Εθνικό Σύστημα Εκπαίδευσης είναι η **διευκόλυνση της οριζόντιας και κάθετης διακίνησης** στην ανώτερη μέση εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει ότι, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου των σπουδών τους, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να μετακινηθούν από τη Μέση Γενική Εκπαίδευση στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και αντίθετα, χωρίς να παρακαθίσουν σε εξετάσεις. Μετά το πρώτο εξάμηνο, ή ακόμα και μετά τη συμπλήρωση του πρώτου χρόνου, οι μαθητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης ή της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης διατηρούν το δικαίωμα να μετακινηθούν, νοουμένου ότι θα επιτύχουν σε ειδικές εξετάσεις.

Οι μαθητές της ΜΤΕΕ έχουν την **ευκαιρία να αλλάξουν κατεύθυνση** (από τη Θεωρητική στην Πρακτική και αντίθετα), κλάδο σπουδών ή ειδικότητα κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου χωρίς να παρακαθίσουν σε εξετάσεις, νοουμένου ότι υπάρχουν κενές θέσεις. Μετά τη συμπλήρωση του πρώτου εξαμήνου, οι μαθητές που ενδιαφέρονται να εγγραφούν σε άλλη κατεύθυνση, κλάδο ή ειδικότητα, πρέπει να επιτύχουν σε ειδικές εξετάσεις.

Πρόσθετα, οι μαθητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης **μπορούν να μετακινηθούν στο Σύστημα Μαθητείας** κατά τη διάρκεια ολόκληρης της σχολικής χρονιάς, χωρίς να παρακαθίσουν σε εξετάσεις.

Επιπλέον, οι **ξένοι μαθητές**, που αντιμετωπίζουν γλωσσικές δυσκολίες στην παρακολούθηση των προγραμμάτων της ΜΤΕΕ έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν τάξεις ως απλοί παρατηρητές έτσι ώστε να έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στην επόμενη τάξη ως κανονικοί μαθητές, νοουμένου ότι θα επιτύχουν στις ειδικές εισαγωγικές εξετάσεις.

Τέλος, η **ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης** προγραμματίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ). Στόχος των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης είναι να προσφέρουν όλα τα είδη αρχικής ή συνεχιζόμενης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να παρέχουν στους μαθητές τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες που θα διευκολύνουν την ένταξη τους στην κοινωνία.

3.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη βελτίωση της διακίνησης μεταξύ διόδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι τα ακόλουθα:

- Ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης (μέρος 3.2.2)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Απουσία ευκαιριών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο μεταλυκειακό επίπεδο.
- **Σκοπός και στόχοι:** Στόχος των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης είναι να προσφέρουν όλα τα είδη αρχικής ή συνεχιζόμενης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να παρέχουν στους μαθητές τις κατάλληλες ακαδημαϊκές, τεχνικές, επαγγελματικές και πρακτικές γνώσεις και να τους προσφέρουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες που θα διευκολύνουν την ένταξη τους στην κοινωνία και να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα προσαρμογής τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικονομίας.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι απόφοιτοι Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Τεχνικών Σχολών, Συστήματος Μαθητείας και εργαζόμενοι.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Η ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης προγραμματίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ). Οι Επαγγελματικές Σχολές Δια Βίου Εκπαίδευσης θα λειτουργήσουν στα υφιστάμενα Λύκεια και Τεχνικές Σχολές καθώς επίσης και σε υφιστάμενες ιδιωτικές σχολές μέσης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Θα λειτουργήσουν ως ιδρύματα δημόσιας εκπαίδευσης, μέσα στη σφαίρα αρμοδιοτήτων και κάτω από την επίβλεψη του ΥΠΠ.

  Τα προγράμματα θα διαρκέσουν από ένα μέχρι τέσσερα εξάμηνα, ανάλογα με το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και τις πρακτικές δεξιότητες των ατόμων που ενδιαφέρονται να τα παρακολουθήσουν. Οι απόφοιτοι Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης θα λάβουν αρχική τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η οποία θα τους δώσει την ευκαιρία να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες για την ενσωμάτωση τους στην αγορά εργασίας, ενώ οι εργαζόμενοι, καθώς και οι απόφοιτοι Τεχνικών Σχολών και του Συστήματος Μαθητείας, θα λάβουν συνεχιζόμενες τεχνικές γνώσεις και πρακτικές επαγγελματικές δεξιότητες.

  Με τη συμπλήρωση αυτών των μεταλυκειακών προγραμμάτων, οι μαθητές θα παρακαθίσουν σε εξετάσεις για να αποκτήσουν επίσημο πιστοποιητικό, το οποίο θα απονεμηθεί από δημόσια ειδική επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του ΥΠΠ, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ με τη συμμετοχή των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των κοινωνικών εταίρων. Εκτός από τις Δημόσιες Επαγγελματικές Σχολές Δια Βίου Εκπαίδευσης, αναμένεται να ιδρυθούν Ιδιωτικές Σχολές Δια Βίου Εκπαίδευσης οι οποίες θα λειτουργήσουν κάτω από την επίβλεψη του ΥΠΠ.

3.3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ

3.3.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Ένας από τους κυριότερους στόχους της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), είναι το **θέμα της διά βίου καθοδήγησης** το οποίο προωθείται επίσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο μέσα από το νεοσυσταθέν Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής δια Βίου Καθοδήγησης (European Lifelong Guidance Policy Network, ELGPN), όπου η Κύπρος συμμετέχει ως μέλος. Η ΥΣΕΑ έχει ήδη ορίσει τους τομείς προτεραιότητας με στόχο την καλύτερη προώθηση του στόχου της διά βίου καθοδήγησης.

Ειδικότερα, η ΥΣΕΑ έχει **εισηγηθεί τη λειτουργία περιφερειακών Κέντρων Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού**, τα οποία θα λειτουργούν σε βολικό ωράριο για το κοινό. Τα Κέντρα θα είναι προσβάσιμα σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες και θα δοθεί έμφαση στην παροχή καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, θρησκείας, φυλής, εθνικότητας και αναπηρίας. Οι προσοντούχοι σύμβουλοι, που θα υπηρετούν σε αυτά τα Κέντρα, θα λάβουν ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση με έμφαση στην παροχή βοήθειας προς τους πελάτες τους για να αναπτύξουν κατάλληλες δεξιότητες διαχείρισης της καριέρας τους κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Πρόσθετα, θα δοθεί ειδική έμφαση στην παροχή αποτελεσματικής καθοδήγησης σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (που ήδη εντοπίστηκαν) με βάση τις ανάγκες τους, στην επίσημη αξιολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών, στην παροχή κατάλληλης ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης στο προσωπικό της υπηρεσίας και στην επιστημονική έρευνα σε τομείς ειδικού ενδιαφέροντος της ΥΣΕΑ.

Η ΥΣΕΑ **προωθεί** το στόχο για **ίδρυση Εθνικού Φόρουμ δια Βίου Καθοδήγησης**, το οποίο θεωρείται βασικός άμεσος στόχος για αναβάθμιση όλων των υπηρεσιών καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού στην Κύπρο.

Πρόσθετα, η ΥΣΕΑ έχει ενισχύσει τις προσπάθειες για **περισσότερη συνεργασία** με τους γονείς, συνδέσμους γονέων, οργανισμούς νεολαίας, δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδιωτικούς φορείς καθοδήγησης, εργοδοτικές οργανώσεις, πανεπιστήμια και την αγορά εργασίας γενικότερα. Εντούτοις, αναγνωρίζεται ότι η προσπάθεια εμπλοκής των κατάλληλων σημαντικότερων φορέων χρειάζεται να γίνει πιο συστηματική, οργανωμένη και εντατική και ο στόχος αυτός αναμένεται να επιτευχθεί μέσα από την ίδρυση του Εθνικού Φόρουμ δια Βίου Καθοδήγησης.

Ταυτόχρονα το ΥΠΠ έχει ήδη **προχωρήσει στην αναβάθμιση των υπηρεσιών** του, μέσα από την απόκτηση μιας **νέας εξέτασης ενδιαφέροντος** (Career Gate Test K.17), η οποία χρηματοδοτείται εξίσου από το ΥΠΠ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η εξέταση αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την παροχή αποτελεσματικής επαγγελματικής αγωγής / καθοδήγησης στους πελάτες.

Τα **αναβαθμισμένα και εκσυγχρονισμένα γραφεία του Τμήματος Εργασίας** σε όλο το νησί, παρέχουν καθοδήγηση στους εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς. Η εξατομικευμένη προσέγγιση περιλαμβάνει τον εντοπισμό και καταγραφή των δεξιοτήτων, ταλέντων και ενδιαφερόντων, καθώς και το σχεδιασμό προσωπικού σχεδίου δράσης μαζί με τη συνεχή

παροχή πληροφοριών για τις διαθέσιμες ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 2.3.2).

Τέλος, οι υπηρεσίες του **Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης** (ΕΚΠΕΕΚ), ακολουθώντας την πρωτοβουλία Euroguidance, παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης.

3.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη βελτίωση των υπηρεσιών καθοδήγησης και συμβουλευτικής αγωγής και τη δημιουργία δομών καθοδήγησης είναι τα ακόλουθα:

- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) (μέρος 2.3.2)
- Αναβάθμιση των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) (μέρος 3.3.2)
- Ίδρυση του Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ) (μέρος 3.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Αναβάθμιση των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Αναβάθμιση των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ)

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Οι απαιτήσεις του σύγχρονου τεχνολογικού κόσμου, μαζί με τις προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες του πληθυσμού της Κύπρου, σε διαφορετικά στάδια της ζωής, που είναι αποτέλεσμα του ραγδαία μεταβαλλόμενου κόσμου υποδεικνύουν την άμεση ανάγκη για ανάπτυξη και εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών για αναβάθμιση των υπηρεσιών συμβουλευτικής και επαγγελματικής αγωγής.
- **Σκοπός και στόχοι:** Οι στόχοι της ΥΣΕΑ είναι:
  - Ίδρυση Εθνικού Φόρουμ δια Βίου Καθοδήγησης.
  - Παροχή ικανοποιητικής ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης / εποπτείας σε συγκεκριμένα θέματα που ενδιαφέρουν την ΥΣΕΑ.
  - Αναβάθμιση της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται στα Γραφεία Καθοδήγησης και ταυτόχρονα αποτελεσματική χρήση της τεχνολογίας.
  - Αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών (εσωτερική και εξωτερική).
  - Έμφαση στην ανάπτυξη κατάλληλων παρεμβάσεων συμβουλευτικής αγωγής και καθοδήγησης σε ειδικές ομάδες πληθυσμού όπως: άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, μονογονιοί, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας για μεγάλο χρονικό διάστημα.
  - Επιστημονική έρευνα και κατάλληλη χρήση έρευνας για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Μαθητές, άλλα νεαρά άτομα, άλλες ομάδες πληθυσμού που χρειάζονται βοήθεια (ειδικές ομάδες πληθυσμού που αναφέρονται πιο πάνω).
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), μέσα από την ΥΣΕΑ, προχώρησε στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στην καθοδήγηση και επαγγελματικό προσανατολισμό. Από το 2006 η ΥΣΕΑ απέκτησε τη νέα ψυχομετρική εξέταση ενδιαφέροντος (Career Gate Test K.17) με χρηματοδότηση από το ΥΠΠ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η εξέταση, βασισμένη στην ταξινόμηση K.17 βοηθά τους μαθητές και άλλα ενδιαφερόμενα άτομα να ερευνήσουν τα ενδιαφέροντα τους και την προσωπικότητα τους με σκοπό να κάνουν μια αποτελεσματική επαγγελματική επιλογή (η εξέταση προτείνει 33 διαφορετικά επαγγέλματα στους μαθητές ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και την προσωπικότητα τους). Οι σύμβουλοι, τόσο στις σχολές μέσης εκπαίδευσης, όσο και στα Κεντρικά Γραφεία της Υπηρεσίας, χρησιμοποιούν την εξέταση αυτή κατά τη διάρκεια της καθοδηγητικής παρέμβασης τους, ως επιπρόσθετο εργαλείο για αποτελεσματική παροχή βοήθειας στα ενδιαφερόμενα άτομα.

  Η ΥΣΕΑ έχει επίσης ετοιμάσει ένα ειδικό εκπαιδευτικό φιλμάκι για διάφορα προφίλ επαγγελμάτων και τα προσόντα που χρειάζονται για το καθένα. Το φιλμάκι είναι διαθέσιμο στους μαθητές και προβάλλεται σε ενδιαφερόμενους μαθητές και άλλα νεαρά άτομα στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση της Κύπρου κάθε χρόνο.

  Επιπλέον, η ΥΣΕΑ παρέχει στο προσωπικό της ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση σε θέματα που αφορούν τη συμβουλευτική αγωγή και ατομική / κοινωνική καθοδήγηση.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:
- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΥΣΕΑ του ΥΠΠ.

Αξιολόγηση:
Η ΥΣΕΑ έχει επισημάνει στη διοίκηση του ΥΠΠ την ανάγκη για επίσημη αξιολόγηση (εσωτερική και εξωτερική) των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πορίσματα:
Αναμένεται απόφαση στο επίπεδο του ΥΠΠ για την αναβάθμιση της ΥΣΕΑ, για να προχωρήσει στην επίτευξη των στόχων της.

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Ίδρυση του Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης " παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Ίδρυση του Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ).

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:
- **Σκεπτικό:** Η πρωτοβουλία Euroguidance, η οποία ιδρύθηκε το 1992-1993, περιλαμβάνει 65 κέντρα τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (το πρόγραμμα Λεονάρντο ντα Βίντσι) και από σχετικούς εθνικούς φορείς. Στην Κύπρο, ο εθνικός φορέας είναι το Τμήμα Εργασίας.
- **Σκοπός και στόχοι:** Να συλλέγει, επεξεργάζεται, διαχύει και ανταλλάσσει πληροφορίες για τις ευκαιρίες μάθησης, τις ευκαιρίες διακίνησης, τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα προσόντα και πιστοποίηση, τις επαγγελματικές διόδους και τα θέματα καθοδήγησης στην Κύπρο.

- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι ομάδες-στόχοι του ΕΚΠΕΕΚ είναι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού, άτομα και οργανισμοί που χρειάζονται επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική αγωγή και ειδικότερα μαθητές και γονείς που αναζητούν πληροφορίες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- **Απεικόνιση κατάστασης***:* Έχει ιδρυθεί το ΕΚΠΕΕΚ και έχει σχεδιαστεί ιστοσελίδα, σύμφωνα με την πρωτοβουλία Euroguidance. Παρουσιάζει πληροφορίες για τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης που υπάρχουν στην Κύπρο τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα προς όφελος των ενδιαφερομένων ατόμων σε χώρες της ΕΕ, περιλαμβανομένων επαναπατριζόμενων Κυπρίων καθώς και ντόπιων (πρόωρα αποσυρθέντων, εργαζομένων, ανέργων και ενηλίκων). Η ιστοσελίδα θα αναθεωρηθεί και θα αναβαθμιστεί το 2008. Άλλες δραστηριότητες του ΕΚΠΕΕΚ περιλαμβάνουν:
  - Εκδόσεις που περιέχουν πληροφορίες από το δίκτυο Euroguidance, το ΕΚΠΕΕΚ και PLOTEUS.
  - Οργάνωση σεμιναρίων και εργαστηρίων για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού.
  - Συμμετοχή σε εκθέσεις εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας στην Κύπρο.
  - Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε πολίτες σε σχέση με επαγγελματικές επιλογές.

  Το 2006, το ΕΚΠΕΕΚ ασχολήθηκε με την αρχική κατάρτιση των 18 νεοπροσληφθέντων λειτουργών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ), ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν πληροφορίες κυρίως στους ανέργους για τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης. Το ΕΚΠΕΕΚ έχει ετοιμάσει επίσης για αυτό το σκοπό ένα Οδηγό για εκπαιδευτές / συμβούλους επαγγελματικής αγωγής, το οποίο έχει διανεμηθεί μέσα από τη συμβουλευτική κοινότητα.

  Επίσης, το 2006, το ΕΚΠΕΕΚ οργάνωσε ένα σεμινάριο κατάρτισης για την επαγγελματική καθοδήγηση στη Λευκωσία. Το σεμινάριο παρακολούθησαν 60 Σύμβουλοι από το ΥΠΠ και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ). Στο σεμινάριο είχαν προσκληθεί εμπειρογνώμονες από τη Σουηδία και τη Ρουμανία για να μιλήσουν και να διδάξουν τα νέα διαθέσιμα εργαλεία και πρακτικές.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:
- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Τμήμα Εργασίας του ΥΕΚΑ.

Αξιολόγηση:
- **Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων σε ευρύτερες πολιτικές:** Το μέτρο συνδέεται με την ενίσχυση και εκσυγχρονισμό της ΔΥΑ, η οποία έχει προσλάβει και καταρτίσει συμβούλους με σκοπό να παρέχουν ενεργή στήριξη σε ευάλωτες ομάδες.

3.4. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΑΤΥΠΗ ΜΑΘΗΣΗ

3.4.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Δεν υπάρχουν διαδικασίες ή εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για την αναγνώριση προηγούμενης μάθησης, περιλαμβανομένης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Κάθε ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης μπορεί να δώσει πιστώσεις σε προηγούμενα μαθήματα καθώς εξετάζουν τα απαιτούμενα προσόντα για εισαγωγή ή μετακίνηση. Μια πρόσφατη τροποποίηση της νομοθεσίας του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) παρέχει στο Συμβούλιο τη διακριτική εξουσία να αναγνωρίζει τη μεταφορά

πιστωτικών μονάδων που βασίζονται σε προηγούμενη εργασιακή πείρα ως μέρος ενός τίτλου ή πτυχίου. Το γενικότερο θέμα αναγνώρισης προηγούμενης μάθησης εγέρθηκε στο πλαίσιο των συζητήσεων μεταξύ διαφόρων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων για την **ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων**, και έχει ετοιμαστεί πρόταση για πολιτική απόφαση (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 7.7.2). Εντούτοις, έχει γίνει κάποια πρόοδος με πρωτοβουλία των ιδρυμάτων. Για παράδειγμα, το Κέντρο Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης που λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) παρέχει πιστώσεις στις ενότητες ορισμένων προγραμμάτων δια βίου μάθησης.

Οι εξελίξεις σε σχέση με την αναγνώριση και πιστοποίηση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης θα επηρεάσουν τη νομοθεσία της Κύπρου που έχει σχέση με την πρόσληψη, εργοδότηση και προαγωγή του προσωπικού, ειδικότερα στο δημόσιο τομέα. Η αλλαγή στη νομοθεσία προϋποθέτει διάλογο εφ’όλης της ύλης και τη συναίνεση όλων των εμπλεκομένων φορέων, μια χρονοβόρα διαδικασία. Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, η οποία είναι η κύρια προτεραιότητα της κυβέρνησης στον τομέα της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Εντούτοις, έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στον τομέα αυτό, σε σχέση με τα επαγγελματικά προσόντα.

Η Κύπρος έχει δεσμευτεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη **Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων**. Αυτό αποτελεί στόχο ψηλής προτεραιότητας για τον οποίο η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) έχει την ευθύνη. Το Σύστημα εγκαθιδρύεται σταδιακά και εφαρμόζεται σε δυο φάσεις. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, η οποία εφαρμόζεται την περίοδο 2006-2008, έχουν αναπτυχθεί 5 Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων στο επίπεδο 2 και παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους. Κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης, η οποία καλύπτει την περίοδο 2007-2013, αναμένεται να αναπτυχθούν 67 νέα πρότυπα σε επαγγέλματα προτεραιότητας σε διάφορα επίπεδα και να παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς.

Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων αναμένεται να έχει θετική επίδραση στην παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού. Τα κυριότερα δυνατά σημεία του περιλαμβάνουν την τομεακή και επαγγελματική κάλυψη των προσόντων και το γεγονός ότι αναμένεται να παρέχονται ευκαιρίες πρόσβασης σε όλους, περιλαμβανομένων εργαζομένων, ανέργων, αδρανών καθώς και φοιτητών, μαθητευομένων και συμμετεχόντων σε προγράμματα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, η οικονομική επιβάρυνση των εργοδοτών και εργαζομένων που συμμετέχουν στο Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων είναι περιορισμένη.

3.4.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την πιστοποίηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτούνται μέσα από μη τυπική και άτυπη μάθηση είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (μέρος 3.4.2)
- Ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (μέρος 7.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Η Κύπρος έχει δεσμευτεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων. Αυτό αποτελεί στόχο ψηλής προτεραιότητας, όπως περιγράφεται σε διάφορα προγραμματικά έγγραφα.
- **Σκοπός και στόχοι:** Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων είναι σχεδιασμένο για την αξιολόγηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του ατόμου να εκτελέσει τα καθήκοντα του είτε στο χώρο εργασίας ή σε συνθήκες εξομοίωσης.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους. Κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης, θα παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) το Μάιο 2005 και με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το Νοέμβριο 2005 αποφάσισε να προχωρήσει με τη σταδιακή εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων σε δυο φάσεις (1η φάση: 2006-2008 και 2η φάση: 2007-2013). Κατά την 1η φάση, η οποία καλύπτει την περίοδο 2006-2008, έχουν αναπτυχθεί 5 Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων στο επίπεδο 2 (τραπεζοκόμος, μάγειρας, υπάλληλος υποδοχής, οικοδόμος και πωλητής). Κατά τη 2η φάση, η οποία καλύπτει την περίοδο 2007-2013 και θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), αναμένεται να αναπτυχθούν 67 νέα πρότυπα σε επαγγέλματα προτεραιότητας σε διάφορα επίπεδα και αναμένεται να παρέχονται ευκαιρίες πρόσβασης σε εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς. Πρόσθετα, θα εξεταστεί το θέμα ενσωμάτωσης των κλάδων / ειδικοτήτων των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών, του Συστήματος Μαθητείας καθώς και άλλων προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Τα πρότυπα που θα αναπτυχθούν θα καλύψουν ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελμάτων στους οικονομικούς τομείς Λιανικού και Χονδρικού Εμπορίου, Επιδιόρθωσης Αυτοκινήτων, Ξενοδοχειακής και Επισιτιστικής Βιομηχανίας, Οικοδομικής Βιομηχανίας, Μεταποίησης, Συστημάτων και Δικτύων Επικοινωνίας / Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Κομμωτικής Τέχνης, καθώς και του Εκπαιδευτή Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων θα ενσωματωθεί στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΑνΑΔ έχει την ευθύνη για την εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος ενώ είναι εμπλεκόμενοι όλοι οι κύριοι φορείς.

Αξιολόγηση:

- **Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων σε ευρύτερες πολιτικές:** Η μελλοντική ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων που θα ενσωματώσει το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων αναμένεται να συνεισφέρει στην περαιτέρω βελτίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσα από τη δια βίου μάθηση.

Πορίσματα:
Ένα θέμα κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης ήταν η περιορισμένη συμμετοχή στο σύστημα. Αυτό συνδέεται με την περιορισμένη πρόσβαση στο σύστημα, που θα υπερπηδηθεί στη δεύτερη φάση, όπου θα παρέχονται ευκαιρίες πρόσβασης σε εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς και τα πρότυπα που θα αναπτυχθούν θα καλύψουν ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελμάτων. Πρόσθετα, το γεγονός ότι η δεύτερη φάση συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, θα αυξήσει τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

4.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η **συνεχής βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος,** αποτελεί προτεραιότητα σε πολιτικές στην Κύπρο. Το στρατηγικό πλάνο για την εκπαίδευση που ετοιμάστηκε στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στο μέρος 6.2.2) περιλαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα και τομείς, την ενίσχυση της κατάρτισης καθηγητών και την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων της ανώτερης μέσης εκπαίδευσης. Πρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) συνεχίζει την πολιτική για την ανάπτυξη της υποδομής των Τεχνικών Σχολών και την εισαγωγή νέας τεχνολογίας στα αναλυτικά προγράμματα της μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η **αναβάθμιση των δράσεων δια βίου μάθησης** μέσα από την ενίσχυση των υποδομών και περιεχομένου, αποτελεί επίσης προτεραιότητα σε πολιτικές. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) κάνει μια προσπάθεια αναβάθμισης όλων των υφισταμένων σχεδίων κατάρτισης, μετά τη διεξαγωγή μελέτης για την εκ των υστέρων αξιολόγηση όλων των σχεδίων και την επίδραση τους στην αγορά εργασίας. Πρόσθετα, θα διεξαχθεί μελέτη από εξωτερικούς συμβούλους για το σχεδιασμό ολοκληρωμένου συστήματος αξιολόγησης των επιδράσεων της ΑνΑΔ στην Κυπριακή οικονομία. Τέλος, έχει αρχίσει ένα έργο που στοχεύει στην κριτική αξιολόγηση της λειτουργίας της ΑνΑΔ (scrutiny exercise) και την υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων. Όλες αυτές οι δράσεις θα βελτιώσουν την ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης.

Η Κύπρος θέτει ψηλή προτεραιότητα στη **βελτίωση του κύρους και των δεξιοτήτων των καθηγητών και εκπαιδευτών**. Η συνεχής αναβάθμιση των εκπαιδευτών θεωρείται επιτακτική στην υλοποίηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και ειδικότερα στη βελτίωση της ελκυστικότητας της εκπαίδευσης και τη στήριξη της κοινωνίας της γνώσης με την εισαγωγή ΤΠΕ. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) εφαρμόζει μια οργανωμένη πολιτική για την κατάρτιση καθηγητών στην Κύπρο, περιλαμβανομένων των καθηγητών και εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η **εγκαθίδρυση συστήματος για την Αξιολόγηση και Πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών**, η οποία προωθείται από την ΑνΑΔ, αποτελεί προτεραιότητα σε πολιτικές που θα αναβαθμίσει και θα βελτιώσει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της παροχής κατάρτισης. Έχει επιτευχθεί πρόοδος προς την κατεύθυνση αυτή και το σύστημα αναμένεται να εφαρμοστεί το 2009.

4.2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

4.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Η συνεχής βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος, αποτελεί προτεραιότητα σε πολιτικές στην Κύπρο. Για τη δημόσια εκπαίδευση, εφαρμόζεται ένα **εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας**, μέσα από **μεγάλα έργα αξιολόγησης** των προγραμμάτων που υλοποιούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ),

ειδικότερα στο πλαίσιο των μέτρων μεταρρύθμισης που έχουν ήδη ληφθεί. Το στρατηγικό πλάνο για την εκπαίδευση, που ετοιμάστηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2) και καλύπτει περίοδο τριών χρόνων, περιλαμβάνει μέτρα για βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.

Με στόχο **τη βελτίωση της ποιότητας και ελκυστικότητας της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης** (ΜΤΕΕ) στην Κύπρο, το ΥΠΠ έχει διεξαγάγει εξωτερική αξιολόγηση των αναλυτικών προγραμμάτων της ΜΤΕΕ (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 2.2.2). Επιπλέον, το ΥΠΠ συνεχίζει την πολιτική για ανάπτυξη της υποδομής των τεχνικών σχολών και εισαγωγή νέας τεχνολογίας στα αναλυτικά προγράμματα της ΜΤΕΕ. Η δράση αυτή που εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2005-2008, στοχεύει στην αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων όλων των θεμάτων που χρησιμοποιούν ΤΠΕ, παρέχοντας στα σχολεία κατάλληλο εξοπλισμό ΤΠΕ και ολοκληρώνοντας τις εφαρμογές υποδομής. Έχει επίσης αποκτηθεί το Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης όπου οι καθηγητές μπορούν να βρουν υλικό ή να επικοινωνούν με άλλους καθηγητές, μαθητές και γονείς.

Έχει προωθηθεί πρόταση για την **ίδρυση του Κυπριακού Συμβουλίου Διασφάλισης Ποιότητας και Πιστοποίησης** το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την εξωτερική αξιολόγηση όλων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το Συμβούλιο θα αντικαταστήσει τα υφιστάμενα ξεχωριστά συμβούλια αξιολόγησης και αναγνώρισης, ενσωματώνοντας τις ευθύνες τους σε ένα φορέα. Ο στόχος είναι η εξάλειψη των αδυναμιών των υφιστάμενων συστημάτων όπως επαναλαμβανόμενες και αντιφατικές αποφάσεις και η επέκταση των ευθυνών για να καλύψουν τα δημόσια ιδρύματα, πρόσθετα από τα ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης θα εισαχθεί θεσμική και εσωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση, πρόσθετα με τη διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων που διενεργείται στο υφιστάμενο σύστημα. Το Συμβούλιο θα ενσωματώσει τις λειτουργίες που εκτελούνται από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ).

Η Κύπρος έχει **ενεργή συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση** και ενημερώνεται για σχετικές πολιτικές, μέτρα και πρακτικές. Οργανώθηκε στην Κύπρο εργαστήριο για το Κοινό Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας και αναμένονται περαιτέρω δράσεις για την προώθηση των πρακτικών του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και την ανάπτυξη συγκεκριμένων μέτρων προς το στόχο αυτό.

Σε μια προσπάθεια **αναβάθμισης των σχεδίων κατάρτισης και ανάπτυξης**, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) έχει ολοκληρώσει το 2006 ειδική μελέτη που στοχεύει στην αξιολόγηση των επιδράσεων των υφισταμένων σχεδίων της ΑνΑΔ στην αγορά εργασίας. Υπό το φως των συμπερασμάτων της μελέτης, λαμβάνονται πολιτικές αποφάσεις για μετατροπές / εμπλουτισμό του φάσματος των σχεδίων που θα προωθηθούν από την ΑνΑΔ στο μέλλον. Αυτό θα οδηγήσει στην περαιτέρω αναβάθμιση / ενίσχυση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στην Κύπρο. Πρόσθετα, θα διεξαχθεί μελέτη από εξωτερικούς συμβούλους για το σχεδιασμό ολοκληρωμένου συστήματος αξιολόγησης των επιδράσεων της ΑνΑΔ στην Κυπριακή οικονομία. Επιπλέον, έχει αρχίσει ένα έργο που στοχεύει στην κριτική αξιολόγηση της λειτουργίας της ΑνΑΔ (scrutiny exercise) και την υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων.

Η **παροχή περαιτέρω στήριξης της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων** είναι ένα ακόμα μέτρο που προγραμματίζεται από την ΑνΑΔ. Η διαδικασία

εμπλουτισμού του υφιστάμενου σχεδίου με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης" άρχισε τον Ιούνιο 2006 και προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί το 2009.

4.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη βελτίωση της ποιότητας στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι τα ακόλουθα:

- Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας και βελτίωση της οργάνωσης της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) (μέρος 2.2.2)
- Εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση (μέρος 4.2.2)
- Περαιτέρω στήριξη της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων μέσα από τον εμπλουτισμό του σχεδίου με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης" (μέρος 4.2.2)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Το μέτρο εισήχθηκε ως μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για συνεχή βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος. • **Σκοπός και στόχοι:** Το μέτρο στοχεύει στην αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων όλων των μαθημάτων με δραστηριότητες που σχετίζονται με ΤΠΕ, παρέχοντας στα σχολεία κατάλληλο εξοπλισμό ΤΠΕ και ολοκληρώνοντας τις εγκαταστάσεις υποδομής. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Το μέτρο καλύπτει τη Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ). • **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει αποκτήσει έτοιμο λογισμικό για τις ανάγκες κάποιων μαθημάτων που διδάσκονται σε τεχνικό ή επαγγελματικό επίπεδο και άρχισε τη διαδικασία απόκτησης λογισμικού ηλεκτρονικής μάθησης για τα μαθήματα αυτά. Οι προσφορές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ΤΠΕ αξιολογούνται. Έχει αγοραστεί η πλατφόρμα του Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης όπου οι καθηγητές μπορούν να βρουν υλικό ή να επικοινωνούν με άλλους καθηγητές, μαθητές και γονείς. Το λογισμικό είναι μια τεράστια βάση δεδομένων στην οποία είναι καταχωρημένοι περίπου 300.000 χρήστες και το σύστημα ελέγχει τις υπηρεσίες που ο κάθε χρήστης λαμβάνει. Οι γονείς θα λάβουν κωδικό σύνδεσης με τον οποίο θα έχουν πρόσβαση μέσα από το Διαδίκτυο σε συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά τα παιδιά τους όπως απουσίες, βαθμοί σε διαγωνίσματα, βαθμολογία εξαμήνου, εκπαιδευτικούς και άλλα. Οι μαθητές θα έχουν επίσης πρόσβαση, το προσωπικό τους ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και θα μπορούν να φορτώνουν σχετικά στοιχεία. Οι μαθητές θα έχουν επίσης πρόσβαση σε μαθήματα με διάφορες μορφές, κατ' οίκον εργασία, τηλεπικοινωνία με καθηγητές, στοιχεία που αφορούν τις σπουδές τους, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες καθώς και πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Οι εκπαιδευτές έχουν επίσης πρόσβαση σε έτοιμα σχέδια μαθήματος, βιβλιοθήκες, βίντεο και παρουσιάσεις σε

διάφορες μορφές που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κάθε μαθητή καθώς και σε ένα σύστημα αξιολόγησης των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί έχουν επίσης την ευθύνη για τη δημιουργία και διαχείριση εικονικής τάξης.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ και συγχρηματοδοτείται από το ΥΠΠ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Περαιτέρω στήριξη της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων μέσα από τον εμπλουτισμό του σχεδίου με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης"" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:

Περαιτέρω στήριξη της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων μέσα από τον εμπλουτισμό του σχεδίου με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης"

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Η ύπαρξη της αναγκαίας υποδομής κατάρτισης λειτουργεί θετικά στη δημιουργία πρόσθετης προσφοράς δραστηριοτήτων κατάρτισης. Ο εμπλουτισμός του σχεδίου "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης" θα ενισχύσει την ποιότητα της παρεχόμενης κατάρτισης.
- **Σκοπός και στόχοι:** Το υφιστάμενο σχέδιο με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης" στοχεύει στην ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης των επιχειρήσεων, ιδρυμάτων κατάρτισης και οργανισμών.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Επιχειρήσεις, ιδρύματα κατάρτισης και οργανισμοί.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Ο σχεδιασμός για τον εμπλουτισμό του υφιστάμενου συστήματος με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης" άρχισε τον Ιούνιο 2006. Ο σχεδιασμός για τον εμπλουτισμό του σχεδίου θα ολοκληρωθεί με την εξέταση όλων των σχετικών πορισμάτων / προτάσεων από:
  - Τη μελέτη αξιολόγησης με τίτλο "Εκ των υστέρων αξιολόγηση των υφιστάμενων σχεδίων της ΑνΑΔ"
  - Αξιολόγηση του Συστήματος Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης
  - Κριτική αξιολόγηση της λειτουργίας της ΑνΑΔ (scrutiny exercise) που στοχεύει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από την ΑνΑΔ.

  Το εμπλουτισμένο σχέδιο αναμένεται να γίνει προσβάσιμο και να αξιοποιηθεί από τους παροχείς κατάρτισης και επιχειρήσεις από τον Ιανουάριο 2009. Μέχρι τώρα το σχέδιο έχει αναθεωρηθεί και εγκριθεί από την 1/7/07 σύμφωνα με τις πρόνοιες του κανονισμού "de minimis" (1998/2006/EC).

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της πολιτικής για την αναβάθμιση της κατάρτισης της ΑνΑΔ.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΑνΑΔ.

Αξιολόγηση:

Το υφιστάμενο σχέδιο έχει αξιολογηθεί στη μελέτη που διεξήχθηκε για την εκ των υστέρων αξιολόγηση των σχεδίων της ΑνΑΔ και την επίδραση τους στην αγορά εργασίας.

4.3. ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ

4.3.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) εφαρμόζει **οργανωμένη πολιτική για την κατάρτιση καθηγητών** στην Κύπρο, περιλαμβανομένων των καθηγητών και εκπαιδευτών στην επαγγελματική εκπαίδευση. Οργανώνει μια σειρά προγραμμάτων και σεμιναρίων που είναι είτε υποχρεωτικά ή προαιρετικά. Τα υποχρεωτικά προγράμματα αποτελούνται από ένα προϋπηρεσιακό πρόγραμμα κατάρτισης για καθηγητές μέσης εκπαίδευσης καθώς και ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα κατάρτισης για νεοδιορισθέντες Βοηθούς Διευθυντές και Διευθυντές σχολείων μέσης εκπαίδευσης. Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008 το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης αναλήφθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), σε μια προσπάθεια αναβάθμισης αυτής της κατάρτισης.

Όλα αυτά τα προγράμματα περιλαμβάνουν μαθήματα που καταπιάνονται με θέματα προτεραιότητας της ΕΕ, όπως για παράδειγμα νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση, διαπολιτισμική εκπαίδευση, Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση και εκπαιδευτική έρευνα.

Στο πλαίσιο του μέτρου για τη συνεχή βελτίωση της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2005-2008 μια δράση που στοχεύει στον **ηλεκτρονικό αλφαβητισμό των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης** και στην απόκτηση δεξιοτήτων για εφαρμογή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων με τη διάσταση των ΤΠΕ.

Πρόσθετα, για το προσωπικό της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ), ειδικό πρόγραμμα παρέχει **τοποθέτηση στη βιομηχανία για εκπαιδευτές**. Το πρόγραμμα επιτρέπει στους εκπαιδευτές να τοποθετηθούν στη βιομηχανία με πλήρη ή μερική απασχόληση ενώ θα πληρώνονται από το κράτος. Σκοπός του προγράμματος είναι να προσφέρει στους καθηγητές της ΜΤΕΕ την ευκαιρία να εκσυγχρονίσουν τις γνώσεις τους και να ενημερώνονται για τις τεχνολογικές αλλαγές. Επιπρόσθετα ενεργούν ως σύνδεσμοι μεταξύ της ΜΤΕΕ και της βιομηχανίας και επομένως βοηθούν στην αναβάθμιση της συνεργασίας τους.

Άλλη μια ευκαιρία για ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση για τους καθηγητές παρέχεται μέσα από το **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης**, το οποίο επιχορηγεί τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχονται από το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον μεταξύ καθηγητών για συμμετοχή στα προγράμματα αυτά.

Έχει επιτευχθεί πρόοδος σε σχέση με την **εγκαθίδρυση συστήματος για την Αξιολόγηση και Πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών**, το οποίο θα βελτιώσει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της παροχής κατάρτισης από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Η εφαρμογή του συστήματος άρχισε τον Οκτώβριο 2006 και αναμένεται ολοκληρωθεί σε 5 φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών.

Το Νοέμβριο 2006 η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του **Ευρωπαϊκού Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών** (TTnet) στην Κύπρο, οργάνωσε την Οργανωτική Συνδιάσκεψη του Δικτύου. Η Συνδιάσκεψη έγινε στη Λευκωσία στην παρουσία του Συντονιστή του Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών / Cedefop και εκπροσώπων άλλων Εθνικών Δικτύων. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών αποτελείται από εθνικά δίκτυα που επιτρέπουν σε φορείς στον τομέα της κατάρτισης των Εκπαιδευτών και Καθηγητών να μοιραστούν πρακτικές, γνώσεις και εμπειρίες σε σημαντικά θέματα στην κατάρτιση και στην επαγγελματική ανάπτυξη των καθηγητών και εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών λειτουργεί σε τρία επίπεδα: στο εθνικό, το διακρατικό και το κοινοτικό. Οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας που έχουν τεθεί από το Εθνικό Δίκτυο είναι:

- Αναγνώριση, αξιολόγηση και πιστοποίηση της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Συμμετοχή του Εθνικού Συντονιστή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Ανάπτυξη πρότυπων προγραμμάτων για την κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Εισαγωγή κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης.

4.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη στήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των καθηγητών και εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την αύξηση της ελκυστικότητας και κοινωνικής υπόστασης του επαγγέλματος των καθηγητών και εκπαιδευτών είναι τα ακόλουθα:

- Δράση που στοχεύει στον ηλεκτρονικό αλφαβητισμό των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης (μέρος 4.3.2)
- Εισαγωγή συστήματος για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών (μέρος 4.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Δράση που στοχεύει στον ηλεκτρονικό αλφαβητισμό των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Δράση που στοχεύει στον ηλεκτρονικό αλφαβητισμό των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Το μέτρο εισήχθηκε για να διασφαλίσει ότι οι καθηγητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης θα γίνουν γνώστες της ψηφιακής τεχνολογίας και θα αποκτήσουν δεξιότητες για την εφαρμογή νέων αναλυτικών προγραμμάτων στη μέση εκπαίδευση με επικέντρωση σε θέματα πληροφορικής. • **Σκοπός και στόχοι:** Στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να διασφαλίσει ότι οι καθηγητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης θα γίνουν γνώστες της ψηφιακής τεχνολογίας, καθώς περιλαμβάνει την

οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης μικρής και μεγάλης διάρκειας για την εφαρμογή νέων αναλυτικών προγραμμάτων στη μέση εκπαίδευση με επικέντρωση σε θέματα πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα:

- Τη βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης μέσα από την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.
- Την προετοιμασία των καθηγητών και κατά συνέπεια των μαθητών, για ομαλή ένταξη στην κοινωνία της γνώσης η οποία βρίσκεται κάτω από τη συνεχή επίδραση της νέας τεχνολογίας, των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) και της πληροφορικής.
- Την ανάπτυξη της υποδομής για τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού μέσα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.
- Την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού η οποία θα συνεισφέρει στις προσπάθειες της ενδυνάμωσης της παροχής υπηρεσιών καθώς και της ανάπτυξης της οικονομίας βασισμένης σε τομείς ψηλής τεχνολογίας.

- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Το πρόγραμμα καλύπτει το συνολικό πληθυσμό των καθηγητών στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, περιλαμβανομένης της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) εισήξε τον Απρίλιο 2005 προγράμματα για κατάρτιση καθηγητών βασισμένα σε απόκτηση του πιστοποιητικού European Computer Driving Licence (ECDL). Τα προγράμματα που παρέχουν στους συμμετέχοντες πιστοποιητικό ECDL, θα συνεχίσουν να παρέχονται για 2 περιόδους την εβδομάδα μέχρι το Σεπτέμβριο 2009. Πρόσθετα, το ΥΠΠ εισήξε ειδικά προγράμματα κατάρτισης καθηγητών σε ΤΠΕ και ηλεκτρονική μάθηση τον Ιούνιο 2005, τα οποία θα συνεχίσουν να προσφέρονται μέχρι το Σεπτέμβριο 2008. Μέχρι τον Οκτώβριο 2007, το 38% των καθηγητών της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (2.500 καθηγητές από τους 6.600) καταρτίστηκαν σε βασικές δεξιότητες για εφαρμογή των ΤΠΕ.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της πολιτικής προτεραιότητας για συνεχή βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ και συγχρηματοδοτείται από το ΥΠΠ και το ΕΚΤ.

Αξιολόγηση:

Το μέτρο συνδέεται με την εφαρμογή δράσης που στοχεύει στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση.

Πορίσματα:

Η απόκτηση νέων δεξιοτήτων, ειδικότερα αυτών που σχετίζονται με την πληροφορική, η εισαγωγή νέων εργαλείων όπως διαδραστικοί πίνακες και ΤΠΕ και η ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων και μεθοδολογιών μάθησης θα ενισχύσουν την ικανότητα τους να διδάξουν με ένα πιο αποτελεσματικό τρόπο. Το περιβάλλον μάθησης και οι μέθοδοι εργασίας θα έχουν περισσότερη ευελιξία έτσι οι καθηγητές και εκπαιδευτές θα μπορούν να αντιδρούν καλύτερα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Εισαγωγή συστήματος για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Εισαγωγή συστήματος για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Η ανάπτυξη συστήματος για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών, ιδρυμάτων κατάρτισης και υποδομών κατάρτισης με σκοπό να βελτιωθεί η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της κατάρτισης που επιχορηγείται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ).
- **Σκοπός και στόχοι:** Να ορίσει συγκεκριμένα πρότυπα για τους συντελεστές παροχής κατάρτισης και υποδομών κατάρτισης με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης κατάρτισης. Αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του 2011, θα πιστοποιηθούν γύρω στους 1.000 εκπαιδευτές, 250 ιδρύματα κατάρτισης και 200 υποδομές κατάρτισης.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Συντελεστές παροχείς κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών, ιδρυμάτων κατάρτισης και υποδομών κατάρτισης.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Σεπτέμβριο του 2005 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ ενέκρινε την ανάπτυξη και την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Για το σκοπό αυτό, η ΑνΑΔ προκήρυξε διαγωνισμό τον Ιανουάριο 2006 για την επιλογή εξωτερικών συμβούλων. Η προσφορά ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ) και ICAP Ανωνύμου Εταιρείας Ερευνών και Επενδύσεων, Συμβούλων Επιχειρήσεων. Η υλοποίηση του έργου άρχισε μέσα στον Οκτώβριο 2006. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 5 φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών. Τον Αύγουστο 2007 προσχέδιο του Συστήματος διαβιβάστηκε στους κύριους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για απόψεις και οριστικοποίηση και το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2007, σε μια προσπάθεια επίτευξης της μέγιστης δυνατής συναίνεσης για το σύστημα, οργανώθηκαν διάφορες παρουσιάσεις του προσχεδίου και συζητήσεις για τις πρόνοιες του συστήματος, σε συνεργασία με τους κυριότερους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Το τελικό προσχέδιο του συστήματος αναμένεται να παρουσιαστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ για έγκριση.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για αναβάθμιση και βελτίωση της παροχής κατάρτισης.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΑνΑΔ, συντελεστές παροχής κατάρτισης και εκπαιδευτές.

Πορίσματα:
Το σύστημα θα προϋποθέτει συγκεκριμένα πρότυπα για εκπαιδευτές και σε περίπτωση που αυτά δε θα πληρούνται τότε οι εκπαιδευτές θα πρέπει να παρακολουθούν ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα κατάρτισης.

5. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι εθνικές πολιτικές που σχετίζονται με την ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας περιλαμβάνουν την ενεργό εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση του προγραμματισμού πολιτικών καθώς και στην παροχή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, έμφαση στις προβλέψεις αναγκών σε δεξιότητες και προσπάθειες να έρθουν οι δραστηριότητες μάθησης κοντά στις πραγματικές συνθήκες εργασίας.

Η **εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων** και διαφόρων φορέων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη διαμόρφωση **του προγραμματισμού πολιτικών καθώς και στην παροχή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι σημαντική**. Στην Κύπρο, υπάρχει μια μακρά παράδοση τριμερών διαβουλεύσεων (κυβέρνηση, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις) και κοινωνικού διαλόγου. Οι κοινωνικοί εταίροι ως σημαντικοί φορείς συμμετέχουν συνήθως σε Διοικητικά Συμβούλια οργανισμών τα οποία ασχολούνται με θέματα ανθρώπινου δυναμικού, στη διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και στην εποπτεία του Συστήματος Μαθητείας. Πρόσθετα, συμμετέχουν στον εντοπισμό αναγκών εκπαίδευσης και κατάρτισης και στον καθορισμό προτεραιοτήτων για κάλυψη των αναγκών αυτών και τέλος στη διαδικασία ανάπτυξης Προτύπων Επαγγελματικών Προσόντων.

Σε μια προσπάθεια **σύνδεσης της μάθησης με την εργασία**, το τρίτο έτος σπουδών στην Πρακτική Κατεύθυνση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) συνδυάζει την εκπαίδευση σε αίθουσες διδασκαλίας με την πραγματική εργασία. Πρόσθετα, τα προγράμματα του Συστήματος Μαθητείας παρέχουν εναλλάξ πρακτική κατάρτιση. Ο σχεδιασμός της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας θα αποτελέσει μια βιώσιμη, εναλλακτική πορεία εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νεαρά άτομα και θα καλύψει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Τέλος, η **συνεχής αξιολόγηση των αναγκών της αγοράς εργασίας** είναι μια προτεραιότητα σε πολιτικές που κατέχει εξέχουσα θέση σε διάφορα εθνικά προγραμματικά έγγραφα και θεωρείται προτεραιότητα στην Κύπρο. Οι πολιτικές περιλαμβάνουν κυρίως την παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης σε επαγγέλματα και τομείς οικονομικής δραστηριότητας οι οποίοι καλύπτουν το σύνολο της αγοράς εργασίας της Κύπρου καθώς και τον εντοπισμό αναγκών εκπαίδευσης, κατάρτισης και ειδικών δεξιοτήτων.

5.2. ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ / ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Η ΟΠΟΙΑ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Στην Κύπρο, υπάρχει μια **μακρά παράδοση τριμερών διαβουλεύσεων** (κυβέρνηση, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις) και κοινωνικού διαλόγου. Η προσέγγιση αυτή

ενισχύθηκε περαιτέρω και ενδυναμώθηκε με την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ το 2004, καθώς οι τριμερείς διαβουλεύσεις προβλέπονται σε διάφορες διαδικασίες και εργαλεία της ΕΕ.

Οι κοινωνικοί εταίροι **συμμετέχουν επίσης υπό συμβουλευτική και καθοδηγητική ιδιότητα στη διαδικασία προγραμματισμού ανάπτυξης**, με τη συμμετοχή σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας για τη διαμόρφωση διαφόρων εθνικών εγγράφων και των θέσεων της Κύπρου σε θέματα ΕΕ.

Πρόσθετα, οι κοινωνικοί εταίροι **συμμετέχουν ως κύριοι φορείς στα Διοικητικά Συμβούλια** ιδρυμάτων τα οποία ασχολούνται με θέματα ανθρώπινου δυναμικού και συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση στρατηγικών πλάνων και στόχων και στην ανάπτυξη πολιτικών.

Επιπρόσθετα, όλοι οι κύριοι φορείς **εκπροσωπήθηκαν σε διάφορες ομάδες εργασίας** που διαμορφώθηκαν για το δημόσιο διάλογο το 2005 στο πλαίσιο της **Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης** που προωθήθηκε από την κυβέρνηση (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2). Οι οργανώσεις καθηγητών και άλλων φορέων συμμετείχαν επίσης στις διαβουλεύσεις για ένα στρατηγικό πλάνο για την εκπαίδευση, το οποίο περιέχει σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην ανώτερη μέση εκπαίδευση περιλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το Συμβούλιο Μαθητείας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία της λειτουργίας του **Συστήματος Μαθητείας, έχει τριμερή χαρακτήρα** ενώ ο σχεδιασμός της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας είναι το αποτέλεσμα μακρών και λεπτομερών διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους μέσα από κοινωνικό διάλογο.

Οι κοινωνικοί εταίροι και άλλοι φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης **συμμετέχουν στον εντοπισμό αναγκών εκπαίδευσης και κατάρτισης** και στον καθορισμό προτεραιοτήτων για κάλυψη αυτών των αναγκών. Ένα παράδειγμα της συμμετοχής αυτής αποτελεί η ετήσια μελέτη που διεξάγεται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) από το 2002, η οποία εντοπίζει τις ανάγκες αρχικής κατάρτισης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον εντοπισμό σε ετήσια βάση των θεματικών προτεραιοτήτων για τα πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης που επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ. Οι προτεραιότητες αυτές αποστέλλονται σε όλα τα ιδρύματα και παροχείς κατάρτισης, οι οποίοι στη βάση αυτών των θεματικών προτεραιοτήτων υποβάλλουν πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στην ΑνΑΔ κάθε έξι μήνες. Η ΑνΑΔ εξετάζει, εγκρίνει ή απορρίπτει και επιχορηγεί τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης που εφαρμόζονται. Τα ιδρύματα κατάρτισης και οι συμβουλευτικοί οίκοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης ανταποκρινόμενοι στις θεματικές προτεραιότητες.

Οι **επιχειρήσεις συμμετέχουν ενεργά στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** και ειδικότερα στις δραστηριότητες συνεχιζόμενης κατάρτισης. Με βάση τη νομοθεσία, οι επιχειρήσεις καταβάλλουν το 0,5% του συνολικού μισθολογίου τους στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και μπορούν να λαμβάνουν χορηγία από την ΑνΑΔ για εγκεκριμένες δραστηριότητες κατάρτισης. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις ετοιμάζουν και υποβάλλουν προγράμματα κατάρτισης στην ΑνΑΔ πάνω σε συνεχή βάση.

Η συμμετοχή των επιχειρήσεων στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ενισχύεται περαιτέρω από την **Παροχή Συμβουλών, Καθοδήγησης και Κατάρτισης**

Εργαζομένων σε Μικροεπιχειρήσεις με Απασχόληση 1-4 άτομα, που εφαρμόζεται από την ΑνΑΔ. Μέσα από το Σχέδιο αυτό, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, οι ΜΕ λαμβάνουν σημαντική βοήθεια με τη μορφή κατάλληλων συμβουλευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης από ειδικούς συμβούλους.

Επιπλέον, οι **συντεχνίες και οι εργοδοτικές οργανώσεις οργανώνουν συχνά σεμινάρια** για τα μέλη τους**,** τα οποία επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ, ώστε να είναι ενήμερα για τις πρόσφατες εξελίξεις σε διάφορα ζητήματα.

Τέλος, υπάρχει ενεργός συμμετοχή όλων των κύριων φορέων περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων στην ανάπτυξη των **Προτύπων Επαγγελματικών Προσόντων** με τη μορφή **τριμερών τεχνικών Τομεακών Επιτροπών** Επαγγελματικών Προσόντων (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 3.4.2).

5.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την εμπλοκή των επιχειρήσεων / τομεακών οργανώσεων / κοινωνικών εταίρων στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης η οποία να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (μέρος 3.4.2)
- Διεξαγωγή ετήσιων μελετών για τον εντοπισμό αναγκών αρχικής κατάρτισης, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (μέρος 5.2.2)
- Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία προγραμματισμού σε εθνικό επίπεδο (μέρος 5.2.2)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Διεξαγωγή ετήσιων μελετών για τον εντοπισμό αναγκών αρχικής κατάρτισης, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Διεξαγωγή ετήσιων μελετών για τον εντοπισμό αναγκών αρχικής κατάρτισης, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Διεξάγεται κάθε χρόνο από το 2002 μελέτη για τον εντοπισμό των αναγκών αρχικής κατάρτισης με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων. Οι κοινωνικοί εταίροι και άλλοι φορείς παρέχουν ετήσιες εκτιμήσεις για τον αριθμό ατόμων που απαιτούνται για συγκεκριμένα επαγγέλματα κατά επαρχία. Στη βάση των εκτιμήσεων αυτών, των προβλέψεων της ΑνΑΔ για τις ανάγκες απασχόλησης σε αυτές τις ειδικότητες και άλλων σχετικών στοιχείων και πληροφοριών, προωθούνται εισηγήσεις για την εφαρμογή Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης. • **Σκοπός και στόχοι:** Τα πορίσματα της ετήσιας μελέτης αξιοποιούνται από την ΑνΑΔ με σκοπό να ληφθούν αποφάσεις για την προώθηση κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης για τον επόμενο χρόνο. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι συμμετέχοντες στα

προγράμματα αρχικής κατάρτισης είναι συνήθως απόφοιτοι μέσης γενικής εκπαίδευσης.

- **Απεικόνιση κατάστασης:** Η μελέτη διεξάγεται κάθε χρόνο. Οι εκτιμήσεις των αναγκών σε ειδικότητες για την εφαρμογή Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης συλλέγονται από την ΑνΑΔ με την αποστολή ειδικά σχεδιασμένου ερωτηματολογίου σε εργοδοτικές οργανώσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις, στα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας (ΕΓΕ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (ΚΟΤ). Όλες αυτές οι εκτιμήσεις καταγράφονται και αναλύονται και προωθούνται εισηγήσεις για την εφαρμογή Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για τη συνεχή αξιολόγηση των αναγκών της αγοράς εργασίας.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΑνΑΔ με την εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων.

Αξιολόγηση:
Το μέτρο συνδέεται με την εκτίμηση των αναγκών της αγοράς εργασίας, με τη μορφή μακροχρόνιων και βραχυχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης.

Πορίσματα:
Οι κοινωνικοί εταίροι που συμβουλεύονται κάθε χρόνο συνεισφέρουν στις αποφάσεις σε πολιτικές για την προώθηση κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης.

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία προγραμματισμού σε εθνικό επίπεδο" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία προγραμματισμού σε εθνικό επίπεδο

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Η εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων και όλων των σχετικών φορέων στη διαδικασία προγραμματισμού με τη συμμετοχή σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας υπό συμβουλευτική και καθοδηγητική ιδιότητα για τη διαμόρφωση διαφόρων εθνικών εγγράφων.
- **Σκοπός και στόχοι:** Στόχος είναι η διαμόρφωση των ακόλουθων εθνικών εγγράφων και στρατηγικών με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και σχετικών φορέων:
  - Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, ΣΣΑ 2004-2006 και 2007-2013,
  - Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση 2004-2006,
  - Εθνικό Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 3 – Ανθρώπινο Δυναμικό,
  - Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για την Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL,
  - Έκθεση για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης,
  - Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας,
  - Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013, ΕΣΠΑ,
  - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή" 2007-2013",
  - Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης 2007-2013,
  - Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας 2007-2013,

o Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Τα προγραμματικά έγγραφα αξιοποιούνται από διάφορους φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, κυβερνητικά υπουργεία καθώς και κοινωνικούς εταίρους. • **Απεικόνιση κατάστασης:** Τα εθνικά έγγραφα για την προγραμματική περίοδο 2004-2006 και 2007-2013 έχουν ετοιμαστεί. Τα εθνικά έγγραφα και οι στρατηγικές που ετοιμάστηκαν χρησιμοποιούνται για προγραμματισμό, αξιοποίηση Ευρωπαϊκών πόρων και επίτευξη πραγματικής σύγκλισης με την ΕΕ. Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν σε διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας. Πρόσθετα, ετοιμάζονται εκθέσεις προόδου από συντονιστικές επιτροπές όπου συμμετέχουν κοινωνικοί εταίροι και όλοι οι σχετικοί φορείς.
Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου: • **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο. • **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Κυβερνητικά τμήματα και οι κοινωνικοί εταίροι.
Αξιολόγηση: Οι εκθέσεις προόδου διαφόρων εγγράφων και η τελική αξιολόγηση της ΕΕ δείχνουν ότι η Κύπρος έχει επιτελέσει καλή πρόοδο στην εφαρμογή των προγραμμάτων και επιβεβαιώνουν το ρόλο των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία διαβουλεύσεων και εφαρμογής.
Πορίσματα: Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και όλων των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη διαδικασία προγραμματισμού με σκοπό η παρεχόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

5.3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

5.3. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Σε μια προσπάθεια σύνδεσης της μάθησης με την εργασία, το τρίτο έτος σπουδών στην Πρακτική Κατεύθυνση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) συνδυάζει την εκπαίδευση σε αίθουσες διδασκαλίας με την πραγματική εργασία αφού οι **τελειόφοιτοι μαθητές τοποθετούνται στη βιομηχανία** για μια μέρα την εβδομάδα (επτά περιόδους διδασκαλίας την εβδομάδα), όπου ακολουθούν ένα πρόγραμμα πρακτικής κατάρτισης. Τα προγράμματα πρακτικής κατάρτισης στη βιομηχανία στοχεύουν στην παροχή στους τελειόφοιτους μαθητές της Πρακτικής Κατεύθυνσης πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στην ειδικότητά τους, κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας και σύμφωνα με εγκεκριμένα αναλυτικά προγράμματα.

Το Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ) είναι ένα διετές πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που προσφέρει πρακτική και θεωρητική κατάρτιση σε νέους που δεν επιθυμούν να συνεχίσουν τη φοίτηση τους μέσα σε σχολεία του επίσημου συστήματος ανώτερης μέσης εκπαίδευσης όταν συμπληρώσουν την τρίτη τάξη του γυμνασίου. Τα **προγράμματα του ΣΜ παρέχουν εναλλασσόμενη πρακτική και θεωρητική κατάρτιση**. Η πρακτική κατάρτιση παρέχεται στη βιομηχανία για τρεις μέρες την εβδομάδα όπου οι μαθητευόμενοι αμείβονται για την εργασία τους. Η θεωρητική κατάρτιση παρέχεται στις Τεχνικές Σχολές (ΤΣ) για δυο μέρες την εβδομάδα. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) επιχορηγεί τους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια των δυο ημερών την εβδομάδα που παρακολουθούν μαθήματα στις ΤΣ.

Κύριες αδυναμίες του ΣΜ είναι:

- Η σταθερή μείωση του αριθμού των μαθητευομένων.
- Το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας το οποίο κυμαίνεται γύρω στο 60%.
- Ο μικρός αριθμός επαγγελμάτων.
- Η έλλειψη ενδιαφέροντος από πλευράς καθηγητών και εργοδοτών.

Το Σύστημα Μαθητείας είναι συνδεδεμένο με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και με τη σχολική αποτυχία. Πρόσθετα, το ποσοστό των κοριτσιών στο Σύστημα Μαθητείας είναι πολύ χαμηλό (ενώ τα κορίτσια αποτελούν το 32% των διακόψαντων από το σχολείο, λιγότερο από το 1% εγγράφονται στο Σύστημα Μαθητείας).

Η **αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας** αποτελεί προτεραιότητα σε πολιτικές από το 2004. Βραχυχρόνιες βελτιώσεις στο Σύστημα που διεξήχθηκαν το 2008 περιλαμβάνουν την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, την κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού και την απόκτηση λογισμικού και άλλου βοηθητικού υλικού, η οποία έχει αναληφθεί από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ). Πρόσθετα περιλαμβάνουν τη βελτίωση της διοίκησης και διαχείρισης του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και εποπτείας της διαδικασίας κατάρτισης τόσο στην τάξη όσο και στην επιχείρηση, η οποία έχει αναληφθεί από το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Μάιο 2005. Μακροπρόθεσμες δραστικές βελτιώσεις, περιλαμβάνουν την εισαγωγή της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, με σημαντικές αλλαγές στη φιλοσοφία, δομή, συστήματα και διαδικασίες. Η πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2007. Μετά από μεταβατική περίοδο δυο χρονών κατά τη διάρκεια της οποίας το υφιστάμενο σύστημα μαθητείας θα λειτουργεί ταυτόχρονα με το νέο σύστημα, η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2010 ενώ από το 2011 η μεταλυκειακή μαθητεία θα ενσωματωθεί στο σύστημα (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 1.2.1).

Μια άλλη μορφή σύνδεσης της μάθησης με την εργασία είναι το **Σχέδιο Μονοεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης** το οποίο επιχορηγείται από την ΑνΑΔ. Οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν στην ΑνΑΔ μονοεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης τα οποία σχεδιάζονται, οργανώνονται και εφαρμόζονται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις για κάλυψη των αναγκών του προσωπικού τους σε όλα τα επίπεδα. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να διεκπεραιωθούν από εκπαιδευτές οι οποίοι εργάζονται μέσα στην επιχείρηση ή από εξωτερικούς εκπαιδευτές.

Επιπλέον, το σχέδιο με τίτλο "**Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης**" της ΑνΑΔ στοχεύει στην περαιτέρω στήριξη της υποδομής κατάρτισης των επιχειρήσεων, ιδρυμάτων κατάρτισης και οργανισμών με στόχο την αποτελεσματικότερη παροχή κατάρτισης με τη χρήση νέων τεχνολογιών (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 4.2.2).

5.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τη σύνδεση της μάθησης με την εργασία, είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας (μέρος 1.2.1)
- Περαιτέρω στήριξη της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων μέσα από τον εμπλουτισμό του σχεδίου με τίτλο "Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης" (μέρος 4.2.2)
- Αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας (μέρος 5.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας (ΣΜ)
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Χαμηλή συμμετοχή και ελκυστικότητα του Συστήματος Μαθητείας. • **Σκοπός και στόχοι:** Η δράση αυτή στοχεύει στην αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας, καταστώντας το μια αξιόπιστη, ελκυστική και πρακτική επιλογή για όσους επιθυμούν να συνεχίσουν την ανέλιξη στην καριέρα τους μέσα από μια επαγγελματική και όχι εκπαιδευτική δίοδο. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Νεαρά άτομα 14 με 25 χρονών που δεν επιθυμούν να συνεχίσουν τη φοίτηση τους μέσα από το επίσημο σύστημα ανώτερης μέσης εκπαίδευσης, αφού συμπληρώσουν το επίπεδο κατώτερης μέσης εκπαίδευσης. • **Απεικόνιση κατάστασης:** Η μελέτη για την αναβάθμιση του Συστήματος έχει ολοκληρωθεί και η προκαταρκτική έκθεση με τα αποτελέσματα και εισηγήσεις έχει παρουσιαστεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και αξιολογείται από τη ΜΤΕΕ. Το ΥΠΠ αναθεωρεί το αναλυτικό πρόγραμμα του Συστήματος Μαθητείας με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ, μέσα από την εξέταση των αναλυτικών προγραμμάτων, την κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού και την απόκτηση λογισμικού και άλλου βοηθητικού υλικού. Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) έχει αναλάβει τη βελτίωση της διοίκησης και διαχείρισης του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και εποπτείας της διαδικασίας κατάρτισης τόσο στην τάξη όσο και στην επιχείρηση.
Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου: • **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο. • **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για τη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. • **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ.
Αξιολόγηση: Μακροπρόθεσμες ριζικές βελτιώσεις στο Σύστημα Μαθητείας προωθούνται μέσω της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας. Το υφιστάμενο Σύστημα Μαθητείας θα λειτουργεί ταυτόχρονα με τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία για περίοδο δυο χρόνων.
Πορίσματα: Η αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Μαθητείας διαλαμβάνει βραχυπρόθεσμες βελτιώσεις στο σύστημα. Προωθούνται μακροπρόθεσμες βελτιώσεις, ενώ η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2010.

5.4. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

5.4. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Οι **συστηματικές προβλέψεις αναγκών σε δεξιότητες είναι ένα θέμα πολιτικής** που κατέχει εξέχουσα θέση στα εθνικά προγραμματικά έγγραφα και θεωρείται προτεραιότητα στην Κύπρο.

Ο κύριος μηχανισμός για τον εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες δημιουργήθηκε και λειτουργεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) με την ανάλυση των εξελίξεων στην αγορά εργασίας. Οι **προβλέψεις απασχόλησης καλύπτουν περίοδο δέκα χρόνων** και περικλείουν όλο το φάσμα της αγοράς εργασίας της Κύπρου. Οι προβλέψεις απασχόλησης καλύπτουν μεγάλο επίπεδο ανάλυσης, παρέχοντας προβλέψεις για 43 επιλεγμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και περίπου 200 επιλεγμένα επαγγέλματα. Οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται από την ΑνΑΔ για την παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης στην Κύπρο είναι παρόμοιες με τις μεθοδολογίες πρωτοπόρων Ευρωπαϊκών χωρών και η Κύπρος θεωρείται ότι βρίσκεται στην προμετωπίδα των εξελίξεων που αφορούν αυτές τις μεθοδολογίες. Πρόσθετα, η ΑνΑΔ συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες και δράσεις που προωθούνται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού δικτύου Skillsnet για τις προβλέψεις αναγκών σε δεξιότητες.

Στη βάση της ίδιας μεθοδολογίας με τις μακροχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης, παρέχονται περιστασιακά όποτε παρουσιαστεί ανάγκη **βραχυχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης** που καλύπτουν δυο με τέσσερα χρόνια.

Πρόσθετα, διεξάγεται από την ΑνΑΔ κάθε χρόνο μελέτη για τον **εντοπισμό των αναγκών αρχικής κατάρτισης** με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων. Η μελέτη παρέχει ετήσιες εκτιμήσεις για τον αριθμό ατόμων που απαιτούνται για συγκεκριμένα επαγγέλματα κατά επαρχία (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 5.2.2.).

Όλες αυτές οι **μελέτες διαχέονται ευρέως** και οι φορείς διαμόρφωσης πολιτικής χρησιμοποιούν αυτές τις προβλέψεις για να αναπτύξουν κατάλληλες πολιτικές για προσαρμογή στη μελλοντική κατάσταση της αγοράς εργασίας.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για **τον εντοπισμό των αναγκών σε εκπαιδευτικές και ειδικές δεξιότητες**. Η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) με στόχο την επανεξέταση και προσαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων στις ανάγκες της οικονομίας της Κύπρου και της βιομηχανίας, και λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, έχει αναπτύξει στενούς δεσμούς με συμβουλευτικές επιτροπές, εργοδοτικές οργανώσεις, συντεχνίες και την ΑνΑΔ.

5.4.2. Παραδείγματα πολιτικών μέτρων

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την ενσωμάτωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και ικανότητες στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι τα ακόλουθα:

- Διεξαγωγή ετήσιων μελετών για τον εντοπισμό των αναγκών αρχικής κατάρτισης, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (μέρος 5.2.2)
- Παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης στην οικονομία της Κύπρου (μέρος 5.4.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης στην οικονομία της Κύπρου" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων απασχόλησης στην οικονομία της Κύπρου

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:
- **Σκεπτικό:** Η καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, των ελλείψεων και στενώσεων στην αγορά εργασίας συνεισφέρει θετικά στην επίτευξη καλύτερου συγκερασμού της προσφοράς και ζήτησης του ανθρώπινου δυναμικού και στην καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού.
- **Σκοπός και στόχοι:** Το μέτρο εισήχθηκε για να παρέχει μακροχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης και να συνεισφέρει στην καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι προβλέψεις αποτελούν χρήσιμο οδηγό για τη διαμόρφωση πολιτικών από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), από κυβερνητικά υπουργεία καθώς και από τους κοινωνικούς εταίρους. Πρόσθετα, αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την παροχή επαγγελματικής καθοδήγησης σε σχολεία και για την ενημέρωση γονέων και μαθητών για τη μελλοντική κατάσταση της απασχόλησης στην Κύπρο.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Έχουν διεξαχθεί δυο σειρές προβλέψεων: Προβλέψεις Απασχόλησης 2005-2015 και Προβλέψεις Απασχόλησης 2008-2018. Στις μελέτες αυτές παρέχονται προβλέψεις απασχόλησης για περίπου 200 επαγγέλματα και 43 τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Οι μελέτες αυτές διαχέονται με διάφορους τρόπους σε πληθώρα φορέων και οργανισμών, αξιοποιώντας τόσο παραδοσιακά όσο και ηλεκτρονικά κανάλια επικοινωνίας.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:
- **Επίπεδο εφαρμογής:** Οι προβλέψεις αναγκών απασχόλησης που καλύπτουν τομείς και επαγγέλματα παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος της προτεραιότητας σε πολιτικές για τη συστηματική παροχή προβλέψεων των αναγκών σε δεξιότητες.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Η ΑνΑΔ ετοίμασε αυτές τις προβλέψεις ενώ η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου παρείχε τα απαραίτητα στοιχεία.

Αξιολόγηση:
Η Κύπρος βρίσκεται στην προμετωπίδα των εξελίξεων που αφορούν τις μεθοδολογίες προβλέψεων απασχόλησης. Οι μακροχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης καλύπτουν μεγάλο επίπεδο ανάλυσης, περιλαμβανομένων των αναπτυξιακών αναγκών και μόνιμων αποχωρήσεων. Οι μεθοδολογίες για τις μακροχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης στην Κύπρο είναι παρόμοιες με τις μεθοδολογίες πρωτοπόρων Ευρωπαϊκών χωρών. Οι μεθοδολογίες αυτές παρουσιάζονται στην έκδοση του δικτύου Skillsnet "Towards European skill needs forecasting", η οποία περιλαμβάνει τα πρακτικά εργαστηρίου του Skillsnet που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο το 2005. Η ΑνΑΔ συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες και δράσεις που προωθούνται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού δικτύου Skillsnet για τις προβλέψεις αναγκών σε δεξιότητες.

Πορίσματα:
Οι προβλέψεις απασχόλησης 10ετίας διεξάγονται συστηματικά κάθε 2 με 3 χρόνια.

6. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

6.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η **διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης** στην Κύπρο αποτελεί μια από τις κύριες εξελίξεις προς την εφαρμογή αλλαγών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Μια σημαντική πρόκληση που περιλαμβάνεται στην Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης στα συστήματα δια βίου μάθησης, με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων. Για προώθηση της συμμετοχής των πολιτών της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης έχει πρόσφατα συσταθεί το **Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης.**

Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης που προωθείται από την κυβέρνηση με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αναμένονται αλλαγές σε διάφορες πτυχές αυτών των θεμάτων. Βρίσκεται σε εξέλιξη διάλογος, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που αφορά την **αυτονομία των σχολείων** αφού το εκπαιδευτικό σύστημα παραμένει ένα κεντρικά διαχειριζόμενο σύστημα σε σχέση με τα αναλυτικά προγράμματα και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης που παρέχεται στα δημόσια σχολεία.

Έχουν ολοκληρωθεί μελέτες που αξιολογούν τις διάφορες πτυχές των δράσεων της εκπαίδευσης και κατάρτισης που οδηγούν στη διαφοροποίηση και εμπλουτισμό τους και στην εισαγωγή νέων. Ειδικότερα, έχει ολοκληρωθεί **μελέτη** που **επικεντρώνεται στην αναδιοργάνωση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης** (ΜΤΕΕ). Πρόσθετα, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) προωθεί μελέτες οι οποίες διεξάγονται από εξωτερικούς συμβούλους, για **αξιολόγηση των σχεδίων της και την επίδραση τους στην αγορά εργασίας**. Επιπλέον, έχει αρχίσει ένα έργο που στοχεύει στην κριτική αξιολόγηση (scrutiny exercise) της λειτουργίας της ΑνΑΔ και στην υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, η **κυριότερη αλλαγή στις διευθετήσεις χρηματοδότησης για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση** αφορά τη χρηματοδότηση από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο** (ΕΚΤ) η οποία συμπληρώνει τη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από δημόσιους πόρους, τους πόρους από την ΑνΑΔ και την απευθείας χρηματοδότηση από τις επιχειρήσεις. Οι δημόσιες δαπάνες στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση έχουν αυξηθεί και έχουν γίνει προσπάθειες για περαιτέρω αύξηση των ιδιωτικών δαπανών στην εκπαίδευση από επιχειρήσεις, νοικοκυριά και άτομα.

Η συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει προωθήσει περισσότερους **συνεταιρισμούς και συμπράξεις** στην Κύπρο καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, των κύριων φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων οργανισμών στην Κύπρο με παρόμοιες οντότητες σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

6.2. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

6.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Η **διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης** για την Κύπρο αποτελούσε προτεραιότητα σε πολιτικές που περιγράφεται σε διάφορα εθνικά προγραμματικά έγγραφα. Σε συνέχεια μιας διαδικασίας με την εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων, εγκρίθηκε η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης το Νοέμβριο 2007 και αυτή ήταν μια από τις κύριες εξελίξεις σε σχέση με την προώθηση αλλαγών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Μια σημαντική πρόκληση που περιλαμβάνεται στην Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης στα συστήματα δια Βίου Μάθησης, με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, διαβλέπονται αλλαγές σε διάφορα θέματα. Ένα θέμα αφορά το γεγονός ότι το εκπαιδευτικό σύστημα παραμένει ένα κεντρικά διαχειριζόμενο σύστημα σε σχέση με τα αναλυτικά προγράμματα και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης που παρέχεται στα δημόσια σχολεία. Υπάρχει μια συνεχής διαδικασία για αλλαγές στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης και **διεξάγεται διάλογος για την αυτονομία των σχολείων.**

Για την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης, έχει ιδρυθεί μέσα στο 2007 το **Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης**. Το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός και είναι ο φορέας μέσα από τον οποίο προωθείται στην Κύπρο η διαχείριση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και οι στόχοι και πολιτικές της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το Ίδρυμα επιχορηγεί, μέσα από εθνικούς πόρους και πόρους της ΕΕ, εκπαιδευτικά ιδρύματα και οργανισμούς που είναι ενεργά σε αυτόν τον τομέα, καθώς και καθηγητές, μαθητές, φοιτητές, εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους. Το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ) έχει οριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ως ο Εθνικός Φορέας υπεύθυνος για το Ίδρυμα. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει διορίσει το Διοικητικό Συμβούλιο και έχει προσλάβει το Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 7.5.2).

Όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπήρξε μια **αύξηση στις ευκαιρίες που παρέχονται για πανεπιστημιακές σπουδές** κατά τα τελευταία χρόνια. Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΑΠΚυ) και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) στο οποίο ενσωματώνονται υφιστάμενα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η λειτουργία τριών ιδιωτικών πανεπιστημίων, έχει οδηγήσει σε περισσότερα προσφερόμενα προγράμματα.

Έχουν ολοκληρωθεί μελέτες που αξιολογούν διάφορες πτυχές της εκπαίδευσης και κατάρτισης και οδηγούν στην τροποποίηση και εμπλουτισμό τους. Ειδικότερα, έχει ολοκληρωθεί τον Αύγουστο 2007 **μελέτη** που **επικεντρώνεται στην αναδιοργάνωση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης** (ΜΤΕΕ) (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 2.2.2). Τα πορίσματα της μελέτης θα χρησιμοποιηθούν για να αναθεωρηθούν τα αναλυτικά προγράμματα της ΜΤΕΕ στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2).

Πρόσθετα, η **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού** (ΑνΑΔ) κάνει μια προσπάθεια αναβάθμισης όλων των υφιστάμενων σχεδίων της, μετά από τη **διεξαγωγή μελέτης για αξιολόγηση των σχεδίων της** και την επίδραση τους στην αγορά εργασίας. Πρόσθετα, θα διεξαχθεί μελέτη από εξωτερικούς συμβούλους, για το σχεδιασμό ολοκληρωμένου συστήματος αξιολόγησης των επιδράσεων της ΑνΑΔ στην Κυπριακή οικονομία. Επιπλέον, έχει αρχίσει ένα έργο που στοχεύει στην κριτική αξιολόγηση (scrutiny exercise) της λειτουργίας της ΑνΑΔ και στην υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων. Όλες οι δράσεις αυτές θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο.

6.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τις αλλαγές στις διοικητικές δομές, είναι τα ακόλουθα:

- Ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας και βελτίωση της οργάνωσης της Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) (μέρος 2.2.2)
- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)
- Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (μέρος 6.4.2)
- Εγκαθίδρυση του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης (μέρος 7.5.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Η ανάγκη για σημαντικές αναθεωρήσεις στην ανώτερη μέση εκπαίδευση, περιλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. • **Σκοπός και στόχοι:** Οι κύριοι στόχοι της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης περιλαμβάνουν τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και τον εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας. Οι κύριες προτεραιότητες που έχουν προσδιοριστεί για την εθνική διαβούλευση για προώθηση της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης είναι οι ακόλουθες: o Επαναπροσδιορισμό των στόχων των εκπαιδευτικών συστημάτων και των προγραμμάτων σπουδών από την προδημοτική εκπαίδευση μέχρι την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. o Διαφοροποίηση της διδασκαλίας στην τάξη, ώστε να δοθεί έμφαση στις συνεργατικές, ομαδικές, βιωματικές και διερευνητικές μεθόδους διδασκαλίας. o Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. o Δημιουργία νέας υποδομής μέσα από αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού τους.

- Αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για μείωση του αριθμού μαθητών που αποσύρονται από το σχολείο.
- Βελτίωση και αναδιάρθρωση του συστήματος προϋπηρεσιακής και ενδοϋπηρεσιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτών.
- Περαιτέρω ενίσχυση της ειδικής εκπαίδευσης με σκοπό να περιοριστεί ο κίνδυνος αποκλεισμού των κοινωνικά ευάλωτων μαθητών.
- Αναθεώρηση της δομής του εκπαιδευτικού συστήματος από την προδημοτική μέχρι την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Περαιτέρω ανάπτυξη της ανώτερης εκπαίδευσης για αξιοποίηση των ικανοτήτων της και ενίσχυση του ρόλου της προς επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας.

- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Οι προσπάθειες για την αναδόμηση και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος κατέληξαν το 2003 στο διορισμό, από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, μιας Επιτροπής Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (ΕΕΜ) η οποία αποτελείται από επτά Ειδικούς / Ακαδημαϊκούς, με σκοπό να εξετάσει το Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου και να κάνει εισηγήσεις για βελτίωση του. Η Επιτροπή υπέβαλε, τον Αύγουστο 2004, έκθεση που παρουσιάζει τους κύριους τομείς μεταρρύθμισης με προτάσεις για την αναδόμηση και τον εκσυγχρονισμό του Εκπαιδευτικού Συστήματος της Κύπρου. Διεξάγεται δημόσιος διάλογος, ο οποίος άρχισε το 2005 και διάφορες ομάδες εργασίας, όπου εκπροσωπούνται όλοι οι κυριότεροι φορείς, έχουν ετοιμάσει προτάσεις σχετικά με συγκεκριμένα μέτρα που θα εφαρμοστούν. Στη βάση απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού υπέβαλε το Δεκέμβριο 2007 τριετή στρατηγικό πλάνο, το οποίο θα συζητηθεί με τα Εκπαιδευτικά Συμβούλια και οργανώσεις καθηγητών, με σκοπό να ληφθούν αποφάσεις σε θέματα Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Είναι μέρος του μέτρου πολιτικής για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση. Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, η οποία διορίστηκε από τον Υπουργό, ετοίμασε την πρώτη έκθεση. Στο δημόσιο διάλογο που ακολούθησε εμπλάκηκαν όλοι οι κύριοι φορείς.

6.3. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

6.3.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Η **κυριότερη αλλαγή στη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** αφορά τη χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), η οποία συμπληρώνει τη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από δημόσιους πόρους, τους πόρους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου δυναμικού (ΑνΑΔ) και την απευθείας χρηματοδότηση από επιχειρήσεις.

Η ΑνΑΔ εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα. Η κύρια πηγή εισοδημάτων της ΑνΑΔ προέρχεται από το **Ταμείο**

Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού στο οποίο καταβάλλεται τέλος από όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και τους ημικρατικούς οργανισμούς. Το τέλος αντιστοιχεί στο **0,5% του συνολικού μισθολογίου** της κάθε επιχείρησης . Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι αυτοαπασχολούμενοι εξαιρούνται από τη σφαίρα αρμοδιοτήτων της ΑνΑΔ. Η ΑνΑΔ από το 2003 έχει αναθεωρήσει και εκσυγχρονίσει όλα τα σχέδια κατάρτισης για να συνάδουν με τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμο του 2001. Ο νόμος θεσπίστηκε για εναρμόνιση της Κυπριακής νομοθεσίας με το Κοινοτικό Κεκτημένο (Κανονισμός 68/2001/ΕΕ). Έτσι διαφοροποιήθηκε το επίπεδο της χρηματοδότησης, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης.

Η χρηματοδότηση που παρέχεται από το ΕΚΤ έχει αυξήσει το επίπεδο των διαθέσιμων πόρων και ταυτόχρονα βελτίωσε την αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης μέσα από την απαιτούμενη εισαγωγή κατάλληλων μηχανισμών και εργαλείων που απορρέουν από την ΕΕ. Οι **δημόσιες δαπάνες στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση έχουν αυξηθεί** και έχουν γίνει προσπάθειες για αύξηση των ιδιωτικών δαπανών στην εκπαίδευση.

Ειδικότερα, έχουν γίνει **προσπάθειες για αύξηση των ιδιωτικών δαπανών** από επιχειρήσεις, νοικοκυριά και ιδιώτες. Έχει εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ) και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου. Μέσα από το πλαίσιο αυτό, το ΠΚ παρέχει τη δυνατότητα στις τοπικές επιχειρήσεις να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας βασισμένης στη γνώση. Η συμφωνία καθορίζει την παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την οργάνωση διεθνών συνεδρίων, εξειδικευμένων σεμιναρίων και εκδηλώσεων και την οργάνωση εκστρατειών εξεύρεσης πόρων. Εκτός από το πρόγραμμα συνεργασίας, ένας αυξανόμενος αριθμός επιχειρήσεων και ατόμων στηρίζουν το ΠΚ μέσα από διάφορες δωρεές ενώ στο επίπεδο σχολικής εκπαίδευσης οι οργανώσεις γονέων και καθηγητών, παρέχουν χρηματική στήριξη για πολλές σχολικές δραστηριότητες ή βοηθούν τα σχολεία στην εξεύρεση χορηγών για διάφορες σχολικές εκδηλώσεις.

6.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Ένα παράδειγμα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζεται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με τις αλλαγές στη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι το ακόλουθο:

- Συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) (μέρος 6.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Το ΕΚΤ είναι ένα Διαρθρωτικό Ταμείο της ΕΕ, το οποίο ιδρύθηκε για να μειώσει τις διαφορές στην ευημερία και στο βιοτικό επίπεδο μεταξύ των κρατών-μελών και περιοχών και κατ΄ επέκταση να προωθήσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η χρηματοδότηση εξαπλώνεται στα κράτη-μέλη και περιοχές της ΕΕ, ειδικότερα σε αυτές όπου η οικονομική ανάπτυξη είναι λιγότερο αναπτυγμένη.

• **Σκοπός και στόχοι:** Να μειωθούν οι διαφορές στην ευημερία και στο βιοτικό επίπεδο μεταξύ των κρατών-μελών και περιοχών της ΕΕ. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης. • **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για το 2004-2006 ετοιμάστηκε το 2003 και περιέχει βασικές στρατηγικές επιδιώξεις και γενικούς στόχους μετά από διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής Κύπρου (ΕΣΠΑ) 2007-2013, το οποίο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο 2007, παρουσιάζει την αναπτυξιακή στρατηγική στο πλαίσιο της οποίας θα αξιοποιηθούν οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για την περίοδο 2007-2013. Η διαμόρφωση του ΕΣΠΑ διεξήχθηκε μέσα από μια νέα διαδικασία που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, η οποία περιλαμβάνει την υιοθέτηση μεγαλύτερου στρατηγικού χαρακτήρα στον προγραμματισμό και αξιοποίηση των πόρων της Πολιτικής Συνοχής. Η εφαρμογή των μέτρων πολιτικής για την αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2004-2006 έχει ολοκληρωθεί, ενώ για την περίοδο 2007-2013 βρίσκεται σε εξέλιξη.
Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου: • **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο. • **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ) έχει την ευθύνη για την ετοιμασία του ΕΕΠ και του ΕΣΠΑ καθώς και για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων.
Αξιολόγηση: Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, έχουν διεξαχθεί δραστηριότητες αξιολόγησης για όλες τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.
Πορίσματα: Η χρηματοδότηση που παρέχεται από το ΕΚΤ έχει αυξήσει το επίπεδο των διαθέσιμων πόρων και ταυτόχρονα βελτίωσε την αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης μέσα από την αναγκαία εισαγωγή μηχανισμών και εργαλείων που απορρέουν από την ΕΕ.

6.4. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

6.4.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Στην Κύπρο υπάρχει μια **μακρά παράδοση τριμερών διαβουλεύσεων** (κυβέρνηση, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις) και κοινωνικού διαλόγου. Η συμμετοχή σε προγράμματα της ΕΕ έχει προωθήσει περαιτέρω τους συνεταιρισμούς στην Κύπρο καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, των κύριων φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων οργανισμών στην Κύπρο με παρόμοιες οντότητες σε άλλες χώρες της ΕΕ.

Οι **κοινωνικοί εταίροι** και άλλοι κύριοι φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης **συμμετέχουν** επίσης ενεργά υπό συμβουλευτική και καθοδηγητική ιδιότητα στη διαδικασία διαμόρφωσης των **εθνικών προγραμματικών εγγράφων**.

Πρόσθετα, οι κοινωνικοί εταίροι ως σημαντικοί φορείς **συμμετέχουν σε Διοικητικά Συμβούλια** οργανισμών τα οποία ασχολούνται με θέματα ανθρώπινου δυναμικού, έτσι

συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση στρατηγικού προγραμματισμού, στόχων και πολιτικής αυτών των ιδρυμάτων.

Όλοι οι κύριοι φορείς εκπροσωπήθηκαν σε **διάφορες ομάδες εργασίας** που συστάθηκαν για τον κοινωνικό διάλογο που άρχισε το 2005 στο πλαίσιο της **Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης** που προωθήθηκε από την κυβέρνηση. Οι ομάδες αυτές έχουν ετοιμάσει εισηγήσεις για συγκεκριμένα μέτρα που θα εφαρμοστούν (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 6.2.2).

Πρόσθετα, οι κοινωνικοί εταίροι συμμετείχαν στη **διαμόρφωση ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης**, η οποία εγκρίθηκε το Νοέμβριο 2007.

Η **συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων κύριων φορέων** είναι το αποτέλεσμα **διοικητικών διευθετήσεων** που θα συνεχίσουν στο μέλλον και βελτιώνει σημαντικά την ανταπόκριση της πολιτικής για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

6.4.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την προώθηση συνεταιρισμών στη διαμόρφωση πολιτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι τα ακόλουθα:

- Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης (μέρος 6.2.2)
- Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων (μέρος 6.4.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης στην Κύπρο ήταν μια από τις κύριες προτεραιότητες σε πολιτικές, όπως καθορίστηκαν σε διάφορα εθνικά έγγραφα. • **Σκοπός και στόχοι:** Οι κύριοι στόχοι της στρατηγικής ήταν η ενδυνάμωση των πολιτών ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κοινωνίας της γνώσης, κινούμενοι ελεύθερα μεταξύ μαθησιακών πλαισίων, επαγγελμάτων, περιοχών και χωρών για την επίτευξη της μάθησης καθώς και η συνεισφορά σε μια κοινωνία με περισσότερη ευημερία, ανεκτικότητα και δημοκρατικότητα. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Η στρατηγική προωθεί τη δια βίου μάθηση για όλους. • **Απεικόνιση κατάστασης:** Για τη διαμόρφωση της στρατηγικής συστάθηκε Επιτροπή Συντονισμού. Η ετοιμασία του πρώτου προσχεδίου της στρατηγικής ανατέθηκε σε μια ομάδα. Διεξήχθησαν διαβουλεύσεις για τη στρατηγική τον Ιούνιο 2007, με τους κυριότερους κοινωνικούς εταίρους και φορείς (οργανώσεις καθηγητών, συντεχνίες, εργοδοτικές οργανώσεις, εκπροσώπους δημοσίων και ιδιωτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας

εκπαίδευσης και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου). Η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7 Νοεμβρίου 2007.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης για την Κύπρο ήταν ένας από τους 4 άξονες προτεραιότητας, όπως περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ) έχει τη γενική ευθύνη για τη στρατηγική, ενώ η ομάδα εργασίας αποτελείτο από εκπροσώπους από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Συμβουλεύτηκαν επίσης οι κυριότεροι κοινωνικοί εταίροι και φορείς.

Αξιολόγηση:

Η Εθνική Επιτροπή δια Βίου Μάθησης που αποτελείται από εκπροσώπους από όλες τις αρμόδιες αρχές και τους κυριότερους κοινωνικούς εταίρους, θα έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής και για την υποβολή εισηγήσεων για μελλοντικές μετατροπές.

7. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΕ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

7.1. ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΕΕ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, EUROPASS ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στην Κύπρο μέχρι πρόσφατα υπήρχε **σχετικά περιορισμένη εφαρμογή πλαισίων και μηχανισμών σε σχέση με τη συγκρισιμότητα, μεταφορά και συσσώρευση προσόντων**. Η Κύπρος έχει δεσμευτεί για εισαγωγή σχετικών εργαλείων της ΕΕ στο εθνικό σκηνικό. Μετά από συζητήσεις, η Κύπρος έχει αναπτύξει και υποβάλει τις θέσεις της προς την ΕΕ για διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Επιπλέον, έχει ετοιμαστεί πρόταση για **πολιτική απόφαση σε σχέση με τη δημιουργία Εθνικού Πλαισίου Προσόντων**. Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων, του οποίου η εφαρμογή έχει αρχίσει, θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του μελλοντικού Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Όσον αφορά τα ρυθμιζόμενα επαγγέλματα, **η Κύπρος έχει εισάξει σχετικές εθνικές νομοθεσίες** οι οποίες **ενσωματώνουν τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης** για την αμοιβαία αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, στις περιπτώσεις που αυτά ρυθμίζονται με συγκεκριμένες νομοθεσίες στις χώρες μέλη. Έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και μεταφερθεί στην Κυπριακή νομοθεσία από τα αρμόδια σώματα επτά άλλες τομεακές οδηγίες. Η Κύπρος βρίσκεται στο τελικό στάδιο εισαγωγής της Νέας Οδηγίας 2005/36/ΕΕ στην εθνική νομοθεσία.

Πρόσθετα, έχουν αρχίσει στην Κύπρο **διαβουλεύσεις,** με όλους τους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, για την ανάπτυξη του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων** (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training, ECVET).

Επιπλέον, το 2005, το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) ορίστηκε ως το **Εθνικό Κέντρο Europass της Κύπρου**.

Η εισαγωγή αυτών των εργαλείων της ΕΕ αναμένεται να **διευκολύνει τη γεωγραφική κινητικότητα** ανάμεσα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ενώ η συμμετοχή της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης βοηθά στη δημιουργία κουλτούρας για διακρατική κινητικότητα. Για τη συμμετοχή των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πρόγραμμα αυτό, έχει πρόσφατα συσταθεί το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης.

Η κυβέρνηση **διευκολύνει τη συμμετοχή σε δραστηριότητες κινητικότητας** με την παροχή αδειών με απολαβές σε δικαιούχους. Η διδασκαλία ξένων γλωσσών θεωρείται επίσης μέτρο που ενδυναμώνει τη διακρατική κινητικότητα.

7.2. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ Ή ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

7.2.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Το **Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων** είναι ένα γενικό πλαίσιο που θα συνδέσει και θα αντιστοιχίσει τα πλαίσια προσόντων σε εθνικό και τομεακό επίπεδο και ως συνέπεια θα αναπτύξει τη διαφάνεια σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Μετά από συζητήσεις μεταξύ κυβερνητικών τμημάτων τον Οκτώβριο του 2005, στην Κύπρο έχει αρχίσει διάλογος ανάμεσα σε πολλούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων. Η πρωτοβουλία παρουσιάστηκε, αναλύθηκε και συζητήθηκε στις αρχές Ιανουαρίου 2006 και ζητήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες να ετοιμάσουν και να υποβάλουν τις προτάσεις τους, στη βάση των οποίων η Κύπρος έχει διαμορφώσει και υποβάλει τις απόψεις της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι που να συνεισφέρει στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Ταυτόχρονα, οι ίδιοι φορείς στην Κύπρο άρχισαν συζήτηση και διάλογο για την ανάπτυξη **Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.** Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πρόταση για πολιτική απόφαση σε σχέση με τη δημιουργία Εθνικού Πλαισίου Προσόντων στην Κύπρο. Η ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων για προώθηση της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων που αποκτήθηκαν στην Κύπρο αποτελεί προτεραιότητα της νεοσυσταθείσας κυβέρνησης.

Το **Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων** στην Κύπρο, η εφαρμογή του οποίου έχει αρχίσει από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) θα αποτελέσει ένα αναπόσπαστο μέρος του μελλοντικού Εθνικού Συστήματος Προσόντων (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 3.4.2).

Η διάχυση πληροφοριών και η προώθηση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σε όλα τα επίπεδα και η διαφάνεια του είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δημιουργία εθνικής εμπιστοσύνης στο πλαίσιο. Αυτό χρειάζεται χρόνο και συνεπάγεται αλλαγές στην υφιστάμενη νοοτροπία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε μια σειρά Οδηγιών με σκοπό να ξεπεράσει τα εμπόδια στην ελεύθερη πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων, τα οποία ρυθμίζονται με συγκεκριμένες νομοθεσίες στα κράτη μέλη. Για εναρμόνιση με τις τρεις Οδηγίες του **Γενικού Συστήματος Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων** (Οδηγίες 89/48/ΕΟΚ, 92/51/ΕΟΚ και 99/42/ΕΕ), η Κύπρος **έχει εισάξει σχετική εθνική νομοθεσία** για να εφαρμοστεί το Γενικό Σύστημα. Το Σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, οι οποίοι μπορούν στη χώρα τους ή στη χώρα από την οποία προέρχονται να ασκήσουν ένα ρυθμιζόμενο επάγγελμα, να ασκούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί, το ίδιο ρυθμιζόμενο επάγγελμα στην Κύπρο. Η ελευθερία αυτή και το σύστημα αυτό ισχύουν επίσης για Κύπριους πολίτες που επιθυμούν να ασκήσουν ένα ρυθμιζόμενο επάγγελμα σε οποιαδήποτε άλλη χώρα.

Έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και μεταφερθεί στην Κυπριακή νομοθεσία από τα αρμόδια σώματα επτά άλλες τομεακές οδηγίες. Οι τομεακές οδηγίες περιλαμβάνουν τα επαγγέλματα

νοσοκόμου υπεύθυνου για γενική περίθαλψη, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, μαίας, αρχιτέκτονα, φαρμακοποιού και ιατρού.

Επιπλέον, η Οδηγία 2005/36/ΕΕ, που υιοθετήθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 2005, ενσωματώνει και εκσυγχρονίζει τους κανονισμούς που ρυθμίζουν την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων. Στις 20 Οκτωβρίου 2007, στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, η Οδηγία αυτή αντικατέστησε δεκαπέντε υφιστάμενες Οδηγίες στον τομέα της αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων. Αποτελεί τον πρώτο ολοκληρωμένο εκσυγχρονισμό του Κοινοτικού συστήματος από την ίδρυση του πριν από σαράντα χρόνια. Έχουν εισαχθεί πολλές αλλαγές σε σύγκριση με υφιστάμενους κανονισμούς, περιλαμβανομένης μεγαλύτερης ελευθερίας στην παροχή υπηρεσιών, μεγαλύτερης αυτόματης αναγνώρισης προσόντων και περισσότερης ευελιξίας στις διαδικασίες αναθεώρησης της Οδηγίας. Η Επιτροπή επίσης εισηγείται την ανάπτυξη συνεργασίας με τα κράτη-μέλη με στόχο να τηρήσει τους πολίτες καλύτερα ενημερωμένους για τα δικαιώματα τους και να τους βοηθήσει περισσότερο στην αναγνώριση των προσόντων τους. Η Κύπρος βρίσκεται στο **τελικό στάδιο εισαγωγής της Νέας Οδηγίας** 2005/36/ΕΕ στην εθνική νομοθεσία.

7.2.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Τα παραδείγματα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζονται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την προώθηση της συγκρισιμότητας των προσόντων μεταξύ διαφόρων εθνικών, περιφερειακών ή τομεακών πλαισίων και τη διασφάλιση της μελλοντικής συμβατότητας με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, είναι τα ακόλουθα:

- Εγκαθίδρυση και λειτουργία Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (μέρος 3.4.2)
- Ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (μέρος 7.7.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι ένα γενικό πλαίσιο που θα συνδέσει και θα αντιστοιχίσει τα πλαίσια προσόντων σε εθνικό και τομεακό επίπεδο και ως συνέπεια θα αναπτύξει τη διαφάνεια σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. • **Σκοπός και στόχοι:** Η εγκαθίδρυση και εισαγωγή Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. • **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης**: Όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. • **Απεικόνιση κατάστασης**: Μετά από συζητήσεις μεταξύ κυβερνητικών τμημάτων τον Οκτώβριο του 2005, στην Κύπρο έχει αρχίσει διάλογος ανάμεσα σε πολλούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, για συνεισφορά προς την ανάπτυξη των θέσεων της Κύπρου για την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) συντόνισε τη διαδικασία διαβουλεύσεων. Η πρωτοβουλία παρουσιάστηκε, αναλύθηκε και συζητήθηκε στις αρχές Ιανουαρίου 2006 και ζητήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες να ετοιμάσουν και να υποβάλουν τις προτάσεις τους. Στη βάση των προτάσεων αυτών και περαιτέρω διαβουλεύσεων και συζητήσεων, η Κύπρος

έχει διαμορφώσει και υποβάλει τις απόψεις της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι που να συνεισφέρει στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Ταυτόχρονα, οι ίδιοι φορείς στην Κύπρο άρχισαν συζήτηση και διάλογο για την ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πρόταση για πολιτική απόφαση σε σχέση με τη δημιουργία Εθνικού Πλαισίου Προσόντων στην Κύπρο.
Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου: • **Επίπεδο εφαρμογής:** Είναι ένα εθνικό μέτρο. • **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων στην Κύπρο, η εφαρμογή του οποίου έχει αρχίσει από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) θα αποτελέσει ένα αναπόσπαστο μέρος του μελλοντικού Εθνικού Συστήματος Προσόντων. • **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ με τη συμμετοχή διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων.

7.3. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ Ή ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

7.3.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Το **Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων** σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη μεταφορά, συσσώρευση και αναγνώριση των αποτελεσμάτων μάθησης των ατόμων. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων αποτελεί μέρος του ευρύτερου έργου για την ανάπτυξη Ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνιστά ένα από τα επιχειρησιακά εργαλεία. Από αυτή την άποψη, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων συμπληρώνει το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ετοιμάσει ένα έγγραφο που αποτελεί βάση για διαβούλευση, το οποίο απευθυνόταν κυρίως σε αρμόδιους διαμόρφωσης πολιτικής, κοινωνικούς εταίρους, φορείς και εμπειρογνώμονες στα συστήματα προσόντων και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Όπως είχε αποφασιστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) στην Κύπρο **άρχισε διαβουλεύσεις** με όλους τους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και υπέβαλε στην ΕΕ τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων αυτών.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το **Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System, ECTS) εφαρμόζεται ήδη στα προγράμματα σπουδών** του Πανεπιστημίου Κύπρου. Τα δυο νέα δημόσια πανεπιστήμια έχουν υιοθετήσει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων από την ίδρυση τους. Ορισμένα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων και έχουν συμβουλευτεί για το θέμα αυτό την Ομάδα Προώθησης της Διαδικασίας της Bologna.

7.3.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Ένα παράδειγμα μέτρων πολιτικής που παρουσιάζεται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την προώθηση της μεταφοράς και συσσώρευσης προσόντων μεταξύ διάφορων εθνικών, περιφερειακών ή τομεακών πλαισίων και τη διευκόλυνση της μελλοντικής εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων, είναι το ακόλουθο:

- Ανάπτυξη Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (μέρος 7.3.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Ανάπτυξη Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Ανάπτυξη Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη μεταφορά, συσσώρευση και αναγνώριση των αποτελεσμάτων μάθησης των ατόμων. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων αποτελεί μέρος του ευρύτερου έργου για την ανάπτυξη Ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνιστά ένα από τα επιχειρησιακά εργαλεία.
- **Σκοπός και στόχοι:** Η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων θα βοηθήσει στην:
  - αύξηση κινητικότητας
  - βελτίωση της Ευρωπαϊκής συνεργασίας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
  - συνεισφορά προς διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων
  - αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση
  - αναβάθμιση και βελτίωση του επιπέδου και ποιότητας της παροχής κατάρτισης
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Οι συμμετέχοντες στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ετοιμάσει έγγραφο που αποτελεί βάση για διαβούλευση, το οποίο απευθυνόταν κυρίως σε αρμόδιους διαμόρφωσης πολιτικής, κοινωνικούς εταίρους, φορείς και εμπειρογνώμονες στα συστήματα προσόντων και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Όπως είχε αποφασιστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) στην Κύπρο άρχισε διαβουλεύσεις με όλους τους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και υπέβαλε στην ΕΕ τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων αυτών.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής**: Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΥΠΠ με τη συμμετοχή διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων.

7.4. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ EUROPASS ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΥΝΕΡΓΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

7.4.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) ορίστηκε το 2005 ως το Εθνικό Κέντρο Europass.

Το Europass είναι ένα **ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων**. Απαρτίζεται από πέντε έγγραφα τα οποία βοηθούν μελλοντικούς εργοδότες, εκπαιδευτικά ιδρύματα και παροχείς κατάρτισης να κατανοήσουν τα μαθήματα που σπουδάστηκαν, την κατάρτιση που ολοκληρώθηκε και την εργασιακή πείρα που αποκτήθηκε.

Σύμφωνα με το Εθνικό Κέντρο Europass Κύπρου, το 2007 εκδόθηκαν 110 έγγραφα Κινητικότητας Europass και 1.811 Συμπληρώματα Πιστοποιητικού Europass. Με σκοπό να αυξηθούν οι αριθμοί αυτοί, το Εθνικό Κέντρο Europass Κύπρου προωθεί την εφαρμογή του Βιογραφικού Σημειώματος από τα Τμήματα Ανθρώπινου Δυναμικού των ιδιωτικών επιχειρήσεων, Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και κυβερνητικών και ημικρατικών οργανισμών. Πρόσθετα, το Εθνικό Κέντρο Europass Κύπρου, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), συζητά την πιθανότητα υιοθέτησης πρόνοιας για εθνική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία η έκδοση Συμπληρώματος Πιστοποιητικού Europass θα είναι υποχρεωτική σε όλα τα Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου.

Το Europass είναι δωρεάν και προσφέρει τη δυνατότητα στα άτομα να παρουσιάσουν τις ικανότητες τους με ένα αποτελεσματικό τρόπο. Μπορεί να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν τα εμπόδια για εργασία, σπουδές ή κατάρτιση στην Ευρώπη. Η **μελλοντική χρήση του Europass θα πρέπει να λάβει υπόψη το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων** και να γίνεται ειδική αναφορά στο επίπεδο που αντιστοιχεί.

7.4.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Ένα παράδειγμα μέτρου πολιτικής που παρουσιάζεται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την προώθηση του Europass και διασφάλιση συνεργιών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων, είναι το ακόλουθο:

- Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Europass Κύπρου (μέρος 7.4.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο “Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Europass Κύπρου” παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου: Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Europass Κύπρου
Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου: • **Σκεπτικό:** Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης υπάρχει ένα Εθνικό Κέντρο Europass. Το Europass καταγράφει τις δεξιότητες και ικανότητες με ένα ξεκάθαρο και

ευκολοκατανόητο τρόπο, για να βοηθήσει τους πολίτες να βρουν εργασία, να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό ή να εγγραφούν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης.

- **Σκοπός και στόχοι:** Να βοηθήσει τους πολίτες να βρουν εργασία, να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό ή να εγγραφούν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Πολίτες, παροχείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμβουλοι καθοδήγησης, εργοδότες και όλοι όσοι χρειάζονται πληροφορίες και καθοδήγηση.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) ορίστηκε το 2005 ως το Εθνικό Κέντρο Europass. Το ΚΕΠΑ, ως το Εθνικό Κέντρο Europass:
  - Έχει την ευθύνη για το συντονισμό, τη διαχείριση και προώθηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το Europass και τα διάφορα έγγραφα του.
  - Παρέχει πληροφορίες σε άτομα, παροχείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμβουλους επαγγελματικού προσανατολισμού, εργοδότες και όσους χρειάζονται πληροφορίες και καθοδήγηση σχετικά με το Europass και τα έγγραφα του.
  - Διασφαλίζει συνεργασία με άλλους σχετικούς οργανισμούς που λειτουργούν στους ίδιους τομείς όπως κινητικότητα και διαφάνεια προσόντων καθώς και γενικές πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβουλία Europass.

  Το ΚΕΠΑ έχει επίσης δημιουργήσει την ιστοσελίδα Europass. Η νέα ιστοσελίδα του Εθνικού Κέντρο Europass της Κύπρου (www.kepa.gov.cy/Europass) είναι διαθέσιμη από το Φεβρουάριο 2008 και φιλοξενείται σε ειδικό Διακομιστή Διαδικτύου (Web Server) στον οποίο επίσης θα φιλοξενηθεί το νέο Εργαλείο Κινητικότητας (Online Mobility Tool) που έχει αναπτυχθεί. Στο προσεχές μέλλον θα τηρούνται στατιστικές ανασκοπήσεις που θα βασίζονται στις επισκέψεις στην ιστοσελίδα.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής**: Είναι ένα εθνικό μέτρο.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το ΚΕΠΑ.

Αξιολόγηση:

Το Europass μπορεί να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν τα εμπόδια για εργασία, σπουδές ή κατάρτιση στην Ευρώπη. Βοηθά τους πολίτες να καταγράφουν τις δεξιότητες και ικανότητες και τα προσόντα τους με ένα ξεκάθαρο τρόπο. Η μελλοντική χρήση του Europass θα πρέπει να λάβει υπόψη το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων και να γίνεται ειδική αναφορά στο επίπεδο που αντιστοιχεί.

Πορίσματα:

Με σκοπό να αυξηθεί η χρήση των εργαλείων του Europass, το Εθνικό Κέντρο Europass Κύπρου προωθεί την εφαρμογή του Βιογραφικού Σημειώματος από τα Τμήματα Ανθρώπινου Δυναμικού των ιδιωτικών επιχειρήσεων, Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης και κυβερνητικών και ημικρατικών οργανισμών.

Πρόσθετα, το Εθνικό Κέντρο Europass Κύπρου, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), συζητά την πιθανότητα υιοθέτησης πρόνοιας για εθνική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία η έκδοση Συμπληρώματος Πιστοποιητικού Europass θα είναι υποχρεωτική σε όλα τα Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου.

7.5. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

7.5.1. Πρόοδος στην πολιτική από το 2002

Προωθείται στην Κύπρο η **κινητικότητα**, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής μαθητών, καθηγητών και εκπαιδευτών, **στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης**. Για τη συμμετοχή των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης, έχει συσταθεί το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης. Το Ίδρυμα αποτελεί το φορέα, μέσω του οποίου υλοποιούνται στην Κύπρο τα οριζόντια προγράμματα χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Το ίδρυμα επιχορηγεί, με κονδύλια από εθνικούς πόρους και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπαιδευτικά και άλλα ιδρύματα και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως επίσης και καθηγητές, μαθητές, σπουδαστές, εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) καθώς και άλλοι κυβερνητικοί φορείς, **διευκολύνουν τη συμμετοχή σε δραστηριότητες κινητικότητας** με την παροχή αδειών με απολαβές σε δικαιούχους. Οι δραστηριότητες κινητικότητας συχνά συγχρηματοδοτούνται από τοπικές οργανώσεις.

Η **διδασκαλία επτά ξένων γλωσσών** θεωρείται επίσης μέτρο που ενδυναμώνει τη διακρατική κινητικότητα. Πολλές καινοτομίες σε σχέση με τη διδασκαλία γλωσσών, όπως η χρήση Αιθουσών Γλώσσας, η αναθεώρηση του αναλυτικού προγράμματος για τις γλώσσες που βασίζεται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CERF) και η ετοιμασία του πρώτου Εθνικού (Ευρωπαϊκού) Γλωσσικού Χαρτοφυλακίου για τους εφήβους που θα συνεισφέρει στην αποτελεσματική εκμάθηση γλωσσών και θα διευκολύνει την κινητικότητα.

Το **δίκτυο EURES**, η Ευρωπαϊκή πύλη κινητικότητας, είναι ένας εύκολος τρόπος εξεύρεσης πληροφοριών για εργασία και ευκαιρίες μάθησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρέχει πληροφορίες για κενές θέσεις εργασίας σε 31 Ευρωπαϊκές χώρες, βιογραφικά σημειώματα από ενδιαφερόμενους πολίτες και πληροφορίες για τη ζωή και εργασία στο εξωτερικό. Παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και υπηρεσίες πρόσληψης / τοποθέτησης (ταύτιση εργασίας) προς όφελος των εργαζομένων και εργοδοτών καθώς και οποιουδήποτε πολίτη επιθυμεί να επωφεληθεί από την ελεύθερη διακίνηση των ατόμων.

7.5.2. Παραδείγματα μέτρων πολιτικής

Ένα παράδειγμα μέτρου πολιτικής που παρουσιάζεται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των συμμετεχόντων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, είναι το ακόλουθο:

- Εγκαθίδρυση του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης (μέρος 7.5.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Εγκαθίδρυση του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Εγκαθίδρυση του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα διαχειρίζονταν από δυο ξεχωριστά ιδρύματα: Την Εθνική Μονάδα Σωκράτη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) για το Πρόγραμμα Λεονάρντο ντα Βίντσι. Η ανάγκη για ένα ίδρυμα που να διαχειρίζεται κεντρικά τα προγράμματα έχει οδηγήσει στην εγκαθίδρυση του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης.
- **Σκοπός και στόχοι:** Το Ίδρυμα είναι ο φορέας μέσα από τον οποίο προωθείται η διαχείριση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης (Comenius, Erasmus, Λεονάρντο ντα Βίντσι, Grundvig, Jean Monet και Transversal Programmes). Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι η συνεισφορά μέσα από τη δια βίου μάθηση στην ανάπτυξη της Κοινότητας ως μια κοινωνία προηγμένης γνώσης, με αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής. Στοχεύουν στην ενίσχυση της αλληλεπίδρασης, συνεργασίας και κινητικότητας μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κοινότητα, με σκοπό να γίνουν αναφορά ποιότητας στον κόσμο. Οι ίδιοι στόχοι προωθούνται και από το Ίδρυμα στην Κύπρο. Η διακρατική κινητικότητα θα αποτελέσει αναγκαίο τρόπο επίτευξης των στόχων του προγράμματος.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Το πρόγραμμα αποτελείται από τομεακά προγράμματα που αφορούν σχολική εκπαίδευση (Comenius), ανώτερη εκπαίδευση (Erasmus), επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (Leonardo da Vinci) και εκπαίδευση ενηλίκων (Grundtvig), και συμπληρώνεται από άλλα μέτρα (Transversal measures) που προωθούνται μέσα από όλα τα τομεακά προγράμματα και το πρόγραμμα Jean Monnet, που επικεντρώνονται στην Ευρωπαϊκή ενσωμάτωση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κατά συνέπεια, το Ίδρυμα στοχεύει στη συμμετοχή όλου του φάσματος της κοινότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης στα Προγράμματα δια Βίου Μάθησης.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Το Ίδρυμα έχει ήδη ιδρυθεί και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία εφαρμόζοντας το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης στην Κύπρο από το καλοκαίρι του 2007.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής**: Είναι ένα εθνικό μέτρο και αφορά ολόκληρο τον τομέα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Κύπρου.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Η εγκαθίδρυση του Ιδρύματος εμπίπτει στη Στρατηγική δια Βίου Μάθησης της Κύπρου.
- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης.

Αξιολόγηση:
Λόγω της μικρής διάρκειας ζωής του Ιδρύματος, δεν έχει ακόμη διεξαχθεί αξιολόγηση του. Η μόνη ένδειξη για την επιτυχία των λειτουργιών του ιδρύματος είναι το γεγονός ότι υπάρχει πολύ ψηλή ζήτηση για συμμετοχή στα προγράμματα, μεγαλύτερη από ότι τα προγράμματα μπορούν να καλύψουν.

8. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

8.1. ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ 2002

Η **Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου** είναι η αρμόδια αρχή υπεύθυνη για τη σύνθεση και έκδοση των περισσότερων επίσημων στατιστικών στοιχείων στην Κύπρο. Οι στατιστικές που σχετίζονται με την εκπαίδευση και κατάρτιση βρίσκονται σε τρεις εκδόσεις / έρευνες της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Η ετήσια έκδοση με τίτλο "**Στατιστικές της Εκπαίδευσης**", η **Έρευνα Εργατικού Δυναμικού** (ΕΕΔ) που διεξάγεται σε τριμηνιαία βάση και η **Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης** (CVTS), η οποία έχει διεξαχθεί μόνο μια φορά.

Οι **Στατιστικές της Εκπαίδευσης** παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σε σχέση με τον αριθμό εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μαθητών / φοιτητών, καθηγητών και μη διδακτικού προσωπικού και δαπανών, σε κάθε επίπεδο εκπαίδευσης, καθώς και των Κυπρίων φοιτητών στο εξωτερικό.

Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου εκπόνησε την **ΕΕΔ** σε ετήσια βάση από το 2000 μέχρι το 2003 και από το 2004 και μετά σε τριμηνιαία βάση. Οι έρευνες βασίζονται στους κανονισμούς που ορίζονται από την ΕΕ. Αυτές είναι δειγματοληπτικές έρευνες όπου οι πληροφορίες συλλέγονται από ένα δείγμα ιδιωτικών νοικοκυριών, που κατανέμονται με βάση τον αριθμό νοικοκυριών που διαμένουν σε αστικές και αγροτικές περιοχές.

Το 2003, η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου εκπόνησε την έρευνα "**Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο 2003**", ως μέρος της ΕΕΔ του 2003. Αυτή είναι η πρώτη έρευνα για τη δια βίου μάθηση στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα της έρευνας αφορούν τη συμμετοχή του πληθυσμού της Κύπρου ηλικίας 15 χρονών και άνω σε κανονική εκπαίδευση, μη-κανονική εκπαίδευση και δραστηριότητες άτυπης μάθησης.

Το 2007 ολοκληρώθηκε η **πρώτη Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης** και αφορά στοιχεία του 2005. Η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης διεξάγεται κάθε 6 χρόνια σε όλες τις χώρες της ΕΕ με βάση τους κανονισμούς που τέθηκαν από την ΕΕ. Σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή πληροφοριών για επαγγελματική κατάρτιση στις επιχειρήσεις, για να διευκολυνθεί η εφαρμογή των μέτρων πολιτικής από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Πρόσθετα από τα στοιχεία που παρέχονται από τη Στατιστική Υπηρεσία, το **Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού** (ΥΠΠ) και η **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού** (ΑνΑΔ) συνθέτουν αναλυτικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν συμμετοχή στις δραστηριότητες τους.

Πιθανά **κενά στις στατιστικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** στην Κύπρο αφορούν την εμφανή έλλειψη πληροφοριών που ξεχωρίζουν την αρχική από τη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Πρόσθετα, η Έρευνα δια Βίου Μάθησης έγινε μόνο το 2003, έτσι δεν υπάρχουν διαθέσιμα πρόσφατα στοιχεία. Τέλος, η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης κάλυψε μόνο επιχειρήσεις με απασχόληση 10 άτομα και άνω έτσι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τη συμμετοχή μικρών επιχειρήσεων στις δραστηριότητες συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

8.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ / ΜΕΤΡΩΝ / ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ

Ένα παράδειγμα μέτρου πολιτικής/ έργου που παρουσιάζεται στην Έκθεση για τις Πολιτικές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με την πρόοδο στις εθνικές στατιστικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι το ακόλουθο:

- Η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS) για την Κύπρο (μέρος 8.2)

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μέτρο πολιτικής με τίτλο "Η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS) για την Κύπρο" παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τίτλος πολιτικής / μέτρου:
Η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS) για την Κύπρο

Περίγραμμα πολιτικής / μέτρου:

- **Σκεπτικό:** Η Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS) έγινε στην Κύπρο για πρώτη φορά το 2006 με έτος αναφοράς το 2005. Βασικός σκοπός ήταν η συλλογή στοιχείων για την επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται από τις επιχειρήσεις στους εργαζομένους τους. Η εφαρμογή της έρευνας βασίστηκε στον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 1552/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου το οποίο θέτει το νομικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή της Έρευνας Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε όλα τα κράτη / μέλη και την ετοιμασία εναρμονισμένων στοιχείων σε αυτά τα θέματα.
- **Σκοπός και στόχοι:** Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, οι κύριοι στόχοι της μελέτης ήταν η ετοιμασία στοιχείων σε σχέση με τις στρατηγικές των επιχειρήσεων για τις πολιτικές κατάρτισης και πρακτικές που θα βοηθήσουν τους φορείς διαμόρφωσης πολιτικής να κατανοήσουν την κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με την επαγγελματική κατάρτιση και να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν κατάλληλες πολιτικές και μέτρα.
- **Ομάδες-στόχοι / τομέας και επίπεδο εκπαίδευσης:** Η έρευνα αναζητά πληροφορίες τόσο σε ποιοτικά όσο και σε ποσοτικά χαρακτηριστικά. Κάποιες από τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν ήταν: διαχωρισμός σε προγράμματα εσωτερικής και εξωτερικής διαχείρισης, συνολικός αριθμός απασχολουμένων που συμμετείχαν σε προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης κατά φύλο και ηλικιακή ομάδα, σύνολο ωρών χρόνου εργασίας που αφιερώθηκαν σε όλα τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και διαχωρισμός κατά πρόγραμμα εσωτερικής και εξωτερικής διαχείρισης καθώς και κατά φύλο, αμειβόμενους χρόνους εργασίας που αφιερώθηκε σε όλα τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης κατά θέμα κατάρτισης και φορέα παροχής κατάρτισης, κόστος των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης κατά κατηγορία, συνεισφορές των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης και εισπράξεις από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Συλλέχθηκαν επίσης πληροφορίες για την πολιτική των επιχειρήσεων για την κατάρτιση, πληροφορίες για τους λόγους για μη παροχή προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης και άλλων προγραμμάτων κατάρτισης και τέλος πληροφορίες για την αρχική επαγγελματική κατάρτιση η οποία στην έρευνα CVTS3 διαχωρίζεται από τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση.
- **Απεικόνιση κατάστασης:** Η έρευνα έχει ήδη ολοκληρωθεί.

Εφαρμογή πολιτικής / μέτρου:

- **Επίπεδο εφαρμογής:** Η έρευνα εφαρμόστηκε σε εθνικό επίπεδο.
- **Είναι ένα απομονωμένο μέτρο ή μέρος μιας μεγαλύτερης πολιτικής**: Η έρευνα δεν είναι μέτρο πολιτικής αλλά έχει συλλέξει στοιχεία χρήσιμα για τη διαμόρφωση μέτρων πολιτικής.

- **Σημαντικότεροι εμπλεκόμενοι φορείς**: Το κύριο εμπλεκόμενο ίδρυμα στην εφαρμογή της έρευνας αυτής ήταν η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου με κατευθυντήριες γραμμές από το Eurostat. Η ΑνΑΔ επίσης εξέφρασε τις απόψεις της, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στο σχεδιασμό του ερωτηματολογίου.

Αξιολόγηση:
Η έρευνα δεν είναι μέτρο πολιτικής για να αξιολογηθεί η επίδραση της αλλά ετοιμάζεται μια ποιοτική έκθεση για την έρευνα και αναμένεται να είναι διαθέσιμη μέχρι το τέλος του Απρίλη. Το ποσοστό ανταπόκρισης στην έρευνα ήταν 76,9%.

Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν θα βοηθήσουν τους φορείς διαμόρφωσης πολιτικής να κατανοήσουν τη σημερινή κατάσταση σε σχέση με την επαγγελματική κατάρτιση και να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν κατάλληλες πολιτικές και μέτρα.

Πορίσματα:
- **Εμπόδια που συναντήθηκαν και ξεπεράστηκαν:** Επειδή αυτή ήταν η πρώτη Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Κύπρο, έχουν αντιμετωπιστεί διάφορα προβλήματα και δυσκολίες. Ορισμένα από αυτά είναι τα ακόλουθα:
  - Πολλές επιχειρήσεις δεν είχαν καλά και αναλυτικά στοιχεία που μπορούσαν να προσφερθούν και στις περιπτώσεις αυτές οι απογραφείς αντιμετώπισαν δυσκολίες στην ορθή συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.
  - Υπήρξαν περιπτώσεις όπου μια επιχείρηση που επιλέγηκε στο δείγμα ανήκε σε όμιλο εταιριών. Συνήθως στις περιπτώσεις αυτές η επαγγελματική κατάρτιση δεν μπορούσε να διαχωριστεί από την επιχείρηση που επιλέγηκε στο δείγμα και υπήρχαν στοιχεία μόνο συνολικά για τον όμιλο εταιριών. Στις περιπτώσεις αυτές έγιναν υπολογισμοί.
- **Ποια θέματα παραμένουν προς συζήτηση;**

Θα ήταν πολύ χρήσιμο για μελλοντικές έρευνες να ενημερώνονται οι επιχειρήσεις εκ των προτέρων για τις λεπτομέρειες και την κατανομή των στοιχείων. Αυτό θα απαιτείται για να κρατούνται τα αναγκαία στοιχεία. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η εμπειρία που διακομίστηκε από την έρευνα που έγινε για πρώτη φορά στην Κύπρο θα αποδειχθεί πολύ χρήσιμη για τις μελλοντικές Έρευνες Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η επόμενη έρευνα θα πραγματοποιηθεί το 2011 με έτος αναφοράς το 2010.

9. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 2010

9.1. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑ ΤΟ 2010

Λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά κοινωνικο-πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της Κύπρου και την επίδραση τους στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, **προκύπτουν διάφορα θέματα που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην εθνική και Ευρωπαϊκή πολιτική μετά το 2010**. Αυτά παρουσιάζονται πιο κάτω χωρίς ιδιαίτερη ταξινόμηση κατά προτεραιότητα.

- **Μείωση του αριθμού των πρόωρα αποσυρθέντων από το σχολείο.**

  Νεαρά άτομα που αποσύρονται πρόωρα από το εκπαιδευτικό σύστημα διατρέχουν τον κίνδυνο αποκλεισμού από την κοινωνία της γνώσης. Πρέπει να γίνουν προσπάθειες για μείωση του αριθμού των πρόωρα αποσυρθέντων από το σχολείο, αφού αυτοί δε διαθέτουν ιδιαίτερες δεξιότητες για να ενταχθούν επιτυχώς στην οικονομία και την κοινωνία.

- **Αύξηση της προσφοράς ατόμων στην αγορά εργασίας.**

  Η γήρανση του πληθυσμού και οι αυξανόμενοι αριθμοί των ξένων εργατών εκτός ΕΕ σε συνδυασμό με τις ελλείψεις σε συγκεκριμένα επαγγέλματα και τομείς επιβάλλει την αύξηση της προσφοράς ατόμων στην αγορά εργασίας. Οι ομάδες - στόχοι πρέπει να είναι αυτές όπου είτε η συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας είναι σχετικά περιορισμένη ή που κινδυνεύουν να αποκλειστούν. Τέτοιες ομάδες είναι οι μακροχρόνια άνεργοι, αδρανείς γυναίκες, άτομα με περιορισμένα προσόντα και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

- **Αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζόμενων για να ανταποκριθούν στις ανάγκες μιας ευέλικτης αγοράς εργασίας και οικονομίας.**

  Στη σημερινή εποχή των συνεχώς μεταβαλλόμενων αγορών, απαιτούνται από τις επιχειρήσεις νέες γνώσεις και δεξιότητες. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι πιο ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας και αυτό μπορεί να γίνει εφικτό μόνο με τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους. Η μεταβολή προς την κουλτούρα της δια βίου μάθησης είναι ο μόνος τρόπος να αξιοποιηθεί πλήρως το ανθρώπινο δυναμικό, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η καινοτομία στις επιχειρήσεις και έτσι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των οικονομιών της ΕΕ.

- **Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.**

  Η κοινωνία της γνώσης καθιστά αναγκαία την αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Άτομα που δεν μπορούν να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ θα μείνουν στο περιθώριο της κοινωνίας και θα κινδυνέψουν να αποκλειστούν μόνιμα από την αγορά εργασίας και την οικονομία. Η χρήση των ΤΠΕ θα πρέπει να αρχίσει σε όσο το δυνατό πιο νεαρή ηλικία γίνεται και θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- **Βελτίωση της ποιότητας των καθηγητών και εκπαιδευτών.**

  Οι καθηγητές και οι εκπαιδευτές θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνία της γνώσης με την παροχή κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων στους μαθητές και εκπαιδευόμενους έτσι ώστε να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και την κοινωνία. Η συνεχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων των καθηγητών και εκπαιδευτών είναι ο μόνος τρόπος για αυτούς να διαδραματίσουν το ρόλο τους με ένα αποτελεσματικό τρόπο.

- **Ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας.**

  Η εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να είναι σχετική με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας με σκοπό να αυξηθούν οι αποδόσεις από τις σημαντικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και κατάρτισης. Αυτό απαιτεί αύξηση της ποιότητας και ευελιξίας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για να μπορούν να προσαρμόζονται ομαλά στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- **Προώθηση της διακρατικής κινητικότητας.**

  Η διακρατική κινητικότητα είναι ένας τρόπος για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς εργασίας μιας ευρείας ΕΕ και αύξησης του επαγγελματισμού και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού. Οι ελλείψεις στην εθνική αγορά εργασίας μπορούν να αντιμετωπιστούν προσφεύγοντας στην ευρύτερη αγορά εργασίας της ΕΕ. Πρόσθετα, η διακρατική κινητικότητα ενισχύει την κατανόηση μεταξύ των πολιτών των κρατών-μελών, μειώνει τις προκαταλήψεις και ενισχύει τη συνεργασία.

9.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΥΣ

Για κάθε ένα από τα πιο πάνω αναδυόμενα θέματα, αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω **πιθανές πολιτικές και στόχοι σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο**.

- **Μείωση του αριθμού των πρόωρα αποσυρθέντων από το σχολείο.**

  - Παροχή εναλλακτικών διόδων σε νεαρά άτομα και βελτίωση του Συστήματος Μαθητείας.
  - Βελτίωση της ποιότητας και ελκυστικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.
  - Διευκόλυνση της διακίνησης των μαθητών μεταξύ της γενικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- **Αύξηση της προσφοράς ατόμων στην αγορά εργασίας.**

  - Ενίσχυση των πολιτικών της αγοράς εργασίας που στοχεύουν στην προσέλκυση και παραμονή των ατόμων στην αγορά εργασίας με έμφαση στα άνεργα άτομα, αδρανείς

γυναίκες και νεαρά άτομα με περιορισμένα προσόντα, άτομα μεγάλης ηλικίας (50 χρονών και άνω) και άτομα που απειλούνται με αποκλεισμό.

- Συνεχής βελτίωση και ενίσχυση των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης για να στηρίξουν καλύτερα τις ανάγκες των ανέργων, εργαζομένων και άλλων ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό.

- Προώθηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

- **Αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζόμενων για να ανταποκριθούν στις ανάγκες μιας ευέλικτης αγοράς εργασίας και οικονομίας.**

  - Βελτίωση της συμμετοχής στην εκπαίδευση και κατάρτιση με την εφαρμογή της Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης.

  - Παροχή εύκολης πρόσβασης των ενηλίκων σε ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης και προώθηση της εξ αποστάσεως μάθησης και μεθόδων ηλεκτρονικής μάθησης.

  - Ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να αυξήσουν τις επενδύσεις τους σε δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης για τους εργοδοτουμένους τους.

  - Εισαγωγή Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.

- **Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.**

  - Χρησιμοποίηση των ΤΠΕ σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ως μέσου ετοιμασίας των ατόμων για την κοινωνία των ΤΠΕ και εντατικής γνώσης. Οι ΤΠΕ πρέπει να αναπτυχθούν και να χρησιμοποιηθούν ως ένα εργαλείο σε όλα τα μαθήματα και να γίνουν αναπόσπαστο μέρος των αναλυτικών προγραμμάτων.

  - Αναβάθμιση της υποδομής των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσα από κατάλληλα σχέδια και κίνητρα ειδικότερα στον τομέα των ΤΠΕ και νέων τεχνικών και προσεγγίσεων μάθησης.

- **Βελτίωση της ποιότητας των καθηγητών και εκπαιδευτών.**

  - Εισαγωγή υποχρεωτικών και προαιρετικών προϋπηρεσιακών και ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων κατάρτισης για καθηγητές και εκπαιδευτές και παροχή κινήτρων για συμμετοχή στα προγράμματα αυτά.

  - Αναβάθμιση των δεξιοτήτων των καθηγητών και εκπαιδευτών για να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τις ΤΠΕ και τις νέες προσεγγίσεις μάθησης.

  - Εισαγωγή συστημάτων για αξιολόγηση και πιστοποίηση των παροχέων κατάρτισης και ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων αξιολόγησης για καθηγητές και εκπαιδευτές.

- **Ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας.**

  - Προσαρμογή της εκπαίδευσης και κατάρτισης (αναλυτικά προγράμματα, βιβλία, μέθοδοι και προσεγγίσεις) στις ανάγκες μιας οικονομίας και κοινωνίας βασισμένης στη γνώση.

  - Βελτίωση της ποιότητας και ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσα από αλλαγές στα θέματα, αναλυτικά προγράμματα και ευελιξία μετακίνησης μεταξύ μαθημάτων.

  - Αξιολόγηση της επίδρασης της εκπαίδευσης και κατάρτισης στην οικονομία και ρύθμιση τους για γίνουν πιο σχετικά στις ανάγκες της οικονομίας.

  - Ενίσχυση των επαφών μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κοινωνικών εταίρων και των επιχειρήσεων.

  - Εισαγωγή της επιχειρηματικότητας ως μαθήματος στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

  - Ενίσχυση των προσπαθειών προς καλύτερη και συστηματική συλλογή πληροφοριών, περιλαμβανομένων στοιχείων σχετικών με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και προβλέψεις αναγκών σε δεξιότητες.

  - Αναβάθμιση των υπηρεσιών επαγγελματικής καθοδήγησης. Συντονισμός δράσεων μεταξύ υπουργείων και τμημάτων που εμπλέκονται με την επαγγελματική καθοδήγηση και συμβουλευτική αγωγή.

- **Προώθηση της διακρατικής κινητικότητας.**

  - Εφαρμογή εργαλείων της ΕΕ όπως το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, ή σύνδεση του με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων και το Europass σε όλα τα κράτη-μέλη.

  - Αύξηση της συμμετοχής σε προγράμματα της ΕΕ όπως το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια Βίου Μάθησης που έχουν δυνατό στοιχείο γεωγραφικής κινητικότητας.

  - Προώθηση της μάθησης ξένων γλωσσών στο εκπαιδευτικό σύστημα κάνοντας υποχρεωτική τη μάθηση τουλάχιστον δυο ξένων γλωσσών.

10. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ, ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

10.1. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Δρ Γιώργος Όξινος, *Διευθυντής Έρευνας και Προγραμματισμού*

Κος Γιάννης Μουρουζίδης, *Ανώτερος Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Κα Γιάννα Κορέλλη, *Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

10.2. ΠΗΓΕΣ, ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2003), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2004-2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Θεματολόγιο Προτεραιοτήτων 2008".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Απασχόλησης στην Κυπριακή Οικονομία 2008-2018".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Αναγκών Απασχόλησης σε Ανώτερου Επιπέδου Επαγγέλματα στην Κύπρο 2008-2018".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Αναγκών Απασχόλησης σε Μέσου Επιπέδου Επαγγέλματα στην Κύπρο 2008-2018".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Θεματική Επισκόπηση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Κατάρτιση Καθηγητών και Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2003), "Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 3 – Ανθρώπινο Δυναμικό ".

Γραφείο Προγραμματισμού (2003), "Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2004-2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2004), "The Single Programming Document for the Community Initiative EQUAL".

Γραφείο Προγραμματισμού (2004), "Συμπλήρωμα Προγραμματισμού για το Στόχο 3 2004-2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), “Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013”.

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), “Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013”.

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), “Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης 2007-2013”.

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), “Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου ”.

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), “Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή” 2007-2013”.

European Commission (2003), “Enhanced Cooperation in Vocational Education and Training – Stocktaking Report of the Copenhagen Coordination Group”.

European Commission (2003), “Maastricht Communiqué on the Future Priorities of Enhanced European Cooperation in Vocational Education and Training”.

European Commission (2004), “Copenhagen Process, Quality Assurance in VET – Technical Working Group Progress Report”.

European Commission (2005), “Progress Towards the Lisbon Objectives in Education and Training- Commission Staff Working Paper, 2005 Report”.

European Commission (2006), “Commission Staff Working Document on European Credit System for Vocational Education and Training”.

European Commission (2006), “Helsinki Communiqué on the Future Priorities of Enhanced European Cooperation in Vocational Education and Training”.

European Commission (2008), “Employment in Europe 2007”.

European Commission (2008), “Recommendation of the European Parliament and of the Council on the establishment of the European Credit System for Vocational Education and Training”.

Κέντρο Παραγωγικότητας (2007), “Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας 2007-2013”.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2004), “Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση 2004-2006”.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2006), “Εθνική Έκθεση για τις Στρατηγικές Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, 2006-2008”.

Υπουργείο Οικονομικών (2005), “Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας”.

Υπουργείο Οικονομικών (2006), “Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου”.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2004), “Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση”.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2007), “Στρατηγικός Σχεδιασμός για την Παιδεία”.

Ministry of Commerce, Industry and Tourism (2004), “European Charter for Small Enterprises Progress Report”.

Ministry of Education and Culture (2005), “National Report on the Implementation of the Programme “Education and Training 2010” – Cyprus Contribution to the Preparation of the 2006 Joint Council/Commission Report”.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, www.hrdauth.org.cy

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου – Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, www.police.gov.cy

Γραφείο Προγραμματισμού, www.planning.gov.cy

Europa www.ec.europa.eu

Δασικό Κολέγιο Κύπρου – Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών πόρων και Περιβάλλοντος, www.moa.gov.cy/fc

Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης, www.mlsi.gov.cy/dl/nrcg

Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων δια Βίου Μάθησης, www.llp.org.cy

Κέντρο Παραγωγικότητας, www.kepa.gov.cy

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, www.mof.gov.cy/capa

Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, www.ccci.org.cy

Νοσηλευτική Σχολή, www.moh.gov.cy

Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, www.oeb.org.cy

Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία, www.peo.org.cy

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, www.mof.gov.cy/mof/cystat

Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου, www.sek.org.cy

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, www.moa.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, www.moec.gov.cy

Skillsnet – Cedefop, www.trainingvillage.gr/etv/Projects_Networks/skillsnet/

10.3. ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΑΠΚυ	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	Open University of Cyprus	OUC
ΑΤΙ	Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	Higher Technical Institute	HTI
ΑΞΙΚ	Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	Higher Hotel Institute of Cyprus	HHIC
	Απολυτήριο	School Leaving Certificate	
ΑνΑΔ	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Human Resource Development Authority	HRDA
ΔΤΕΕ	Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Secondary Technical and Vocational Education	STVE
ΔΤΕΕ	Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	Directorate of Secondary Technical and Vocational Education	Directorate of STVE
ΔΥΑ	Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης	Public Employment Services	PES
	Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση	Education Reform	
	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Vocational Education and Training	VET
ΕΓΕ	Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας	District Labour Offices	DLO
ΕΕΜ	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης	Education Reform Committee	
ΕΕΔ	Έρευνα Εργατικού Δυναμικού	Labour Force Survey	LFS
	Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης	Lifelong Learning Strategy	LLL Strategy
	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας	National Lisbon Programme	
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής	National Strategic Reference Framework for Cohesion Policy	NSRF
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	European Social Fund	ESF
ΓΠ	Γραφείο Προγραμματισμού	Planning Bureau	PB

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΚΕΑΑ	Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων	Centre for the Vocational Rehabilitation of the Disabled	
ΚΕΠΑ	Κέντρο Παραγωγικότητας	Cyprus Productivity Centre	CPC
ΚΥΣΑΤΣ	Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών	Cyprus Council for the Recognition of Higher Education Qualifications	
ΚΟΤ	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	Cyprus Tourism Organisation	CTO
ΠΙ	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	Pedagogical Institute	PI
ΠΚ	Πανεπιστήμιο Κύπρου	University of Cyprus	UCY
	Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης	Pre-service Training Programme	PTP
	Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου	Statistical Service of Cyprus	
ΣΣΑ	Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης	Strategic Development Plan	SDP
ΣΜ	Σύστημα Μαθητείας	Apprenticeship System	
	Συμβούλιο Μαθητείας	Apprenticeship Board	
ΤΕΕ	Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Technical and Vocational Education	TVE
	Τμήμα Εργασίας	Department of Labour	
	Βουλή των Αντιπροσώπων	House of Representatives	
	Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας	Social Welfare Services	SWS
ΥΣΕΑ	Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής αγωγής	Counselling and Career Education Service	CCES
ΥΕΒΤ	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ministry of Commerce, Industry and Tourism	MCIT
ΥΕΚΑ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ministry of Labour and Social Insurance	MLSI
ΥΠΠ	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Ministry of Education and Culture	MoEC
	Υπουργικό Συμβούλιο	Council of Ministers	
	Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Minister of Labour and Social Insurance	
	Ypourgos Paideias kai Politismou	Minister of Education and Culture	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
	Έρευνα Επιμόρφωσης Ενηλίκων	Continuing Vocational Training Survey	CVTS
	Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες	Common European Reference for Languages	CERF
		European Computer Driving Licence	ECDL
	Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων	European Credit Transfer System	ECVET
	Συμπλήρωμα Διπλώματος	European Diploma Supplement	EDS
	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής δια Βίου Επαγγελματικού Προσανατολισμού	European Guidance Policy Network	ELGPN
	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διασφάλισης Ποιότητας	European Network of Quality Association	ENQA
	Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων	European Qualifications Framework	EQF
	Σύστημα Διαχείρισης Εκπαιδευτικής Διδασκαλίας	Learning Management System	LMS
	Εθνικό Κέντρο Europass	National Europass Centre	NEC
	Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	National Qualifications Framework	NQF
ΕΚΠΕΕΚ	Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης ΕΚΠΕΕΚ	National Resource Centre for Guidance Cyprus	NRCG-CY
	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών	Training of Trainers Network	TTnet

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ REFERNET ΚΥΠΡΟΥ

1. ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

1.1. Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (www.hrdauth.org.cy)

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.1. Γραφείο Προγραμματισμού (www.planning.gov.cy)

2.2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων/ Τμήμα Εργασίας (www.mlsi.gov.cy/dl)

2.3. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (www.moec.gov.cy)

2.4. Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (www.mof.gov.cy/cystat)

2.5. Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) (www.mof.gov.cy)

2.6. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (www.pi.ac.cy)

2.7. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (www.mlsi.gov.cy/kepa)

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ: ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

3.1. Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (www.oeb-eif.org)

3.2. Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (www.ccci.org.cy)

3.3. Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (www.sek.org.cy)

3.4. Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (www.peo.org.cy)

3.5. Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (www.deok.org.cy)

3.6. Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (www.etyk.org)

4. ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

4.1. Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ucy.ac.cy)

4.2. Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (www.research.org.cy)

5. ΕΘΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ

5.1. Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης (www.llp.org.cy)

5.2. Εθνική Μονάδα Ευρυδίκη (www.eurydice.org)